

V 30 dneh 30 števil

4 strani ob ponedeljkih in dnevih po prazniku
6 strani ob delavnikih
8 strani ob nedeljah

za borih

12 dinarjev mesečno

nudi v Sloveniji samo

„GLAS NARODA“

Mesečna naročnina
 12 Din, za inozemstvo 20 Din. Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ul. 23. Tel.: 2566, int. 3069. Maribor, Aleksandrova c. 16. Tel. 2290. Celje, Prešernova 6/I

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1. Telefon 3855. - Ček. račun: Ljubljana št. 14.614. Oglaš po ceniku. Pri večkratnih objavah popust. Maribor, Aleksandrova c. 16. Tel. 2290. Celje, Prešernova 6/I

Današnja številka vsebuje:

Znižanje uradniških plač
 Prva seja novega občinskega sveta v Mariboru
 Spremene naj se paragrafi glede odprave plodu
 Manevrske enote predstavljajo ves jugoslovanski narod
 Načrt novega združnega zakona

Št. 156

Izhaja vsak dan

V Ljubljani v petek, dne 4. oktobra 1935

Rokopisov ne vračamo Leto I.

Znižanje uradniških plač

Članek priobčujemo z veliko zaskrbljenostjo, ker smo ga morali — ne po naši krivdi — odložiti.

Odveč je vsako ugotavljanje, če je bilo znižanje uradniških plač potrebno, tem potrebnije pa je najti potov, da se posledice redukcije plač čim bolj omilijo, da bo mogel uradnik kljub vsem težavam vendarle še zadostiti svojim težkim in odgovornostim polnim nalogam. Obenem pa je seveda tudi gledati na to, če ni morda mogoče najti kje drugje brez zlih posledic za naše gospodarstvo, kulturo in socialno življenje nadomestitve za denar, ki je bil prihranjen z uradniškimi interesi. Eno ko drugo je v interesu države, zato pa tudi diskusija o sredstvih, kako pomagati državi in blaginji ter uradništvu.

In v tem pogledu premišljamo tudi tole: Zdi se nam, da pri nas vse preveč izdajamo za reprezentanco. Ti izdatki so zelo visoki, večinoma popolnoma neplodni in so v korist le onim poedincem, ki so deležni teh izdatkov.

Revizija pokojnin je tudi poglavje zase, namreč glede upravičenosti prejemanja teh pokojnin bi bila zelo na mestu in bi najbrže dala isto vsoto, saj so se samo v enem letu zvišali izdatki za pokojnine za 42,6 milijonov Din v primeri s proračunjenimi.

Vseh 400 milijonov pa bi mogoče mogli dobiti od davčnih zaostankov, ki jih v Sloveniji skoraj ni, v vsej državi pa znatno presegajo dve milijardi. Velik del teh davčnih zaostankov je sicer neizterljiv, a že 10% izterjanih zaostankov bi dalo nad 200 milijonov Din.

Res je, da je davčna obremenitev silno visoka in za srednji sloj že previsoka, ker že uničuje eksistenco davkoplačevalcev. Toda imamo v državi tudi podjetja ko Bor, Trepeče, Bafa, Našice, razne sladkorne tvornice, Dalmatienne itd., ki služijo ogromne zneske in ki skoraj ne plačujejo davkov. Če bi bila ta podjetja deležna iste davčne prakse, pa bi davčna uprava prav gotovo dobila iz teh podjetij svojih 100 milijonov dinarjev več davka.

Če pa k temu prištejemo še večje dohodke, ki bi jih morali dobiti od državnih rudnikov in gozdov, potem je jasno, da bi imeli oni 400 milijonov, zaradi katerih je prišlo sedaj do redukcij uradniških plač. Samo en drastičen primer, kakšno je gospodarstvo v državnih podjetjih. Dočim imamo Poljska, ki tudi ni na glasu kot država z najboljšim gospodarstvom, od kubika lesa tudi v najbolj neugodnem letu 28-53 dinarjev čistega dobička, je dosegla naša država le 0-76 Din. In če bi bila v državnih premogovnikih vsaj primeroma takšna uprava ko v onih TPD, bi ti donasali lep dobiček, ne pa le izgubo, kakor se to dejansko godi. In vrhu vsega uživajo državni premogovniki še vse mogoče ugodnosti.

Mi smo prepričani, da merodajni krogi teh dejstev niso prezrli in imajo za bodočnost pripravljen načrt, da te nesoglasnosti izpravljajo.

Kljub temu pa moramo pibiti še nekaj. V državnem interesu je, da se redukcije čim bolj ublažijo, kajti nobenega dvoma ni, da redukcije uradniških plač ne morejo zvišati kvalitete državne uprave. Predvsem se nam zdi, da bi bilo treba to uredbo reducirati na način, da bi ne bil tako močno prizadet državni uradniki družinski oče s kopico otrok.

Če je že bila redukcija plač neodločljiva državna nujsnost, potem mislimo, da bi bilo treba, da vlada na drug način pomaga uradništvu, da ne bo redukcije občutilo v tej meri.

Največji del uradniških izdatkov pa gre za stanovanje. Običajno ena tretjina vseh dohodkov, a dostikrat tudi polovica. Potem vseh najemnin bi morala avtomatično slediti redukciji uradniških plač. Vseh najemnin, ne le uradniških, ker sicer bi ostali uradniki brez stanovanj.

Za žrtve, ki jih zahteva vlada z redukcijami plač od uradništvu, pa bi bilo na vsak način potrebno dati jim vsaj priznanje stalnosti. Če se mora uradnik odločiti gotovemu odstotku svojih prejemkov, po-

Italijani bombardirajo abesinska mesta

Italijanski poslanik je zapustil Addis Abebo



Zeneva, 3. oktobra. w. Danes so se začele dejanske sovražnosti v Abesiniji. Italijani bombardirajo Aduo. Bombardirali so tudi še druge kraje v Abesiniji, med njimi Orada in Adigrata. Med prebivalstvom je mnogo žrtev. Poročajo tudi o bitki, ki se je razvila v Ogadenu.

Abesinski cesar je spročil Društvo narodov, da Italijani obstreljujejo Adigrat severovzhodno od Aduu in da se vrše boji v pokrajini Ogaden.

Zeneva, 3. oktobra. w. Malone istočasno s protestom abesinskega cesarja je DN prejelo obvestilo italijanske vlade, da je zaradi splošne mobilizacije v Abesiniji morala pozvati glavnega poveljnika italijanskih sil v Vzhodni Afriki, naj izda vse potrebne varnostne ukrepe proti morebitnemu napadu s strani Abesinije. Med te ukrepe lahko spada tudi zasedba važnih strateških položajev na abesinskem ozemlju.

Za popoldne je napovedana seja odbora trinaestih.

London, 3. oktobra. n. Potrjujejo se poročila o bombardiranju Aduu in Adigrata. Reuter poroča iz Zeneve o notni abesinske vlade, ki protestira proti bombardiranju. Nota opozarja na številne človeške žrtve in na ogromno gmotno škodo, povzročeno po bombardiranju teh krajev z letali. Bombardma še traja. V pokrajini Ogaden se je razvila velika bitka.

Addis-Abeba, 3. oktobra. AA. Splošno mobilizacijo so uradno razglasili danes ob 11.

Dvorni maršal je svečano prebral naredbo o mobilizaciji

Addis-Abeba, 3. oktobra. AA. Cesarstvo naredbo o splošni mobilizaciji so svečano razglasili danes ob 11 dopoldne v veliki kronski dvorani v starem dvorcu. Dekret o mobilizaciji je prebral dvorni maršal.

Mobilizacijski proglas

Addis-Abeba, 3. oktobra. AA. Proglas o splošni mobilizaciji pravi med drugim:

Italija je v drugo kršila naš teritorij. Časi so težki in vsi moramo biti na braniku svoje države in pripravljeni z orožjem braniti svojo domovino. Vojski, poslušajte svoje voditelje, ker morate pregnati napadalec. Vsa javnost je za nas in za našo pravično stvar. Bog je z nami! Vse bomo dali za cesarja in domovino.

tem naj imajo vsaj to zavest, da je njegova služba stalna.

Prepričani smo, da se vlada ni z lahkim srcem odločila za redukcije uradniških plač. Prepričani smo tudi, da hoče uradništvu pomagati, kolikor le more, zato pa tudi upamo, da bo naše predloge upoštevala in uradništvu njegove sedanje in silno hude žrtve čim bolj olajšala. Obenem pa tudi sama dala zgovoren vzgled največjega varčevanja v vseh državnih izdatkih.

Addis-Abeba, 3. oktobra. AA. Italijanski poslanik bo jutri zapustil Addis-Abebo in odpotoval v Džibuti. Pričakovati je, da bodo Italijani jutri začeli napade na vseh frontah. Prav tako je pričakovati, da bodo obstreljevali Addis-Abebo iz zraka.

1.100.000 oboroženih Abesincev za fronto

Addis-Abeba, 3. oktobra. AA. Splošna mobilizacija abesinske vojske je zajela 1.100.000 mož. Severni vojski poveljuje ras Tasa; njegov glavni štab je v Gondarju. Njegova vojska šteje četrtn milijona mož.

Na fronti vzhodno od reke Take je zbrana vojska 200.000 mož pod poveljstvom rasa Sejuma. Njemu se bo pridružil tudi guverner pokrajine Makale s 150.000 vojski.

Tudi vojni minister ras Mulugeta bo poveljeval neki armadi.

Mobilizacija se vrši v vsej naglici. Vojska 150.000 mož, ki ji poveljuje Mamel Separij, je že odšla na fronto.

Addis-Abeba, 3. oktobra. AA. V pokrajini Harar se zbirajo čete. Govorci, da je tamkaj zbranih že 50.000 vojakov. Na cesti med pristaniščem Zefjo Džidžjem prevažajo velike količine orožja in municije. Poučeni krogi trde, da so iz Anglije in Češkoslovaške prispale velike količine vojnega materiala, ki ga je naročila Abesinija.

Mir v Evropi za vsako ceno!

Zeneva, 3. oktobra. w.

Danes se sestane odbor trinaestorice, ki bo med drugim razpravljal tudi o poročilu strokovnjakov glede nevtralnih opazovalcev, ki naj bi v smislu abesinskih predlogov v italijansko-abesinskem obmejnem ozemlju konkretno ugotovili, kdo prvi napade nasprotnika.

Vprašanje opazovalcev

Po angleškem mnenju je potrebno, da se opazovalci takoj odpošljejo v ozemlje, na katerem so po zatrjevanju abesinske vlade Italijani že pričeli prodirati. Angleški krogi v Zenevi zatrjujejo, da se tudi po informacijah iz drugih virov koncentrirajo italijanska vojska na omenjenem ozemlju. S pomočjo letal je v bližini obale francoske Somalije prav lahko ugotoviti stvarno stanje na meji, ki v ostalem ni točno določena, nego samo teoretična. Obmejno ozemlje francoske Somalije je bilo po rimskem sporazumu z dne 7. januarja t. l. sicer prepričano Italijanom, vendar se nova meja še ni določila. Italijanska vojska medtem prodira v Abesinijo baš ob severni meji francoske Somalije. Prav zaradi nedoločene pravnega položaja na tromeji pa zdaj še ni mogoče povsem jasno ugotoviti, ali so Italijani dejansko udrili že na suverena abesinska tla. Zato so mnenja, da je kompromis za mirno ureditev spora še vedno mogoč. Italija še vedno lahko trdi, da je nastalo neko nesporazumljenje in da še ni zasedla niti ene pedit abesinskega ozemlja. Potrebna pa bi bila izmenjava misli z italijansko vlado, da se ugotovi, ali je italijanska vojska dejansko že napadla Abesinijo.

Sankcije in interesi članic DN

Merodajni krogi izjavljajo, da se bodo morale prisilne odredbe v svrhu omejitve vojnih zapletitv na Vzhodno Afriko izdati postopoma. Nadejajo se, da bo mogoče že s prvimi jačimi sankcijskimi odredbami doseči nek uspeh. Kar se tiče popolne prekinitve trgovinskih in finančnih odnosov z Italijo, kakor jih določa prva točka 15. člena pakta DN, so angleški krogi mnenja, da se morajo o njej sporazumeti najprej vse članice DN, ker bi imela vsekakor iz-

Več kot 100 tujih novinarjev v Addis-Abebi

Addis-Abeba, 3. oktobra. AA. Tu je zdaj zbranih že več ko 100 tujih novinarjev, dopisnikov agencij in poročevalcev svetovnih listov.



redno hude posledice in bi mnogo škodovala tudi onim državam, ki bi izvajale sankcije.

Kaj, če nas dogodki prehitijo? ...

Tu se zdaj v vseh krogih sprašujejo, kaj se bo zgodilo, če nastane v Vzhodni Afriki vojna, še preden bodo objavljeni sklepi sveta DN. Prevladuje mnenje, da bosta v takem primeru takoj sklicana svet in skupščina DN, ki bosta morala odločiti, ali so bile prekršene določbe 12. člena pakta v zvezi s členom 16. Po določbah 12. člena se smatra, da članica, ki neizvzavala napade kako drugo članico, pravno izvrši napad na vse ostale članice DN. Vprašanje pa je, če bodo posamezne delegacije v Zenevi pristale na tako tolmačenje vojne v Vzhodni Afriki in se tako izrazile za kolektivno akcijo proti napadalcu. Vsekakor bo svet medtem zaključil svoje postopanje o členu 15. in bi lahko njegovo poročilo služilo kot osnova za stališče, ki ga bo morala zavzeti skupščina Društva narodov.

Samo v Afriki?

Neprestani diplomatski razgovori glede italijansko-abesinskega spora, ki se vršijo med Parizom, Londonom in Rimom že dva dni, so omogočili nekaj sporazum glede gotovih važnih točk, ki se nanašajo na ta spor. V zelo povoljni atmosferi je včeraj potekal sestanek Lavala z italijanskim poslanikom, ki mu je ponovno zagotovil, da Italija nima nikakih skritih namer glede Evrope, kakor je to v svojem včerajšnjem govoru rimskim črnim srcajem poudaril tudi sam Mussolini. Svoje vojaške operacije bo Italija omejevala izključno le na Abesinijo. Tudi v Sredozemlju bazenu se bo le branila. Samo izvajanje sankcij jo lahko prisili, da si z orožjem krči pot do cilja.

Vremenska napoved

Napoved za jutri: Jasni se po vsej krajevini, a ne za dolgo. Zopet se bo pooblašilo in bo dež v teku štirindvajsetih ur. Temperatura se bo zvišala.

Dunaj: Milo vreme. Jasno bo še nekaj dni.

Politični utrinki



(Prosto po »Die Grüne Post«)

Sestanek Združene opozicije v Zagrebu

»Politika« priobčuje o današnjem sestanku Združene opozicije v Zagrebu razgovor svojega poročevalca z nekaterimi vidnejšimi beograjskimi predstavniki Združene opozicije. Med drugim so ti predstavniki izjavili tudi to-le: V vodstvu beograjskega dela Združene opozicije povdarjajo, da je že za časa majskih volitev bila postavljena teza o skupni politični ideologiji sporazuma med Srbi in Hrvatji. Posebno ti krogi povdarjajo potrebo po srbsko-hrvatski solidarnosti. Linija za nadaljnje sodelovanje članov Združene opozicije je bila ustaljena z resolucijo z dne 30. maja, ki med drugim pravi: »Združena opozicija bo nadaljevala s skupnim delom do končne zmage, ker je uverjena, da se vsa politična, gospodarska in socialna vprašanja lahko rešijo samo v svobodi in samo v sporazumu Srbov, Hrvatov in Slovencev.

V vrstah beograjskega dela Združene opozicije niso istega mnenja, da je vprašanje sporazuma Srbov in Hrvatov ali kakor se običajno pravi, rešitev hrvatskega vprašanja, vprašanje ene stranke ali koalicije strank. Vprašanje je nujno, zamotano in težko, tako da bi za njegovo rešitev bila potrebna splošna soglasnost, prava nacionalna koncentracija. V tem vprašanju opozicija sebi ne prisloja nikakega monopola. Opozicionalci povdarjajo, da je hrvatsko vprašanje stvar uvidevnosti na srbijski strani in da imajo v tem važnem vprašanju Srbi iniciativo v rokah.

26 obtožencev in 40 prič

V petek bo pred mariborskim okrožnim sodiščem senzacionalna razprava proti 26 obtožencem, ki so leta 1933. napadli marksistične delavce, ko so zborovali v znani Ahtigovi gostilni na Tezmem, in nekatere med njimi tudi obšutno poškodovali. Za razpravo, na kateri bo zaslišanih 40 prič, vlada v Mariboru veliko zanimanje.

Mati in hči izginili

Hišni posestnik Mirko Farič v Levstikovi ulici v Mariboru je prijavil policiji, da že nekaj dni pogreša najemnico 45letno Jero Sobo, ki je s svojo 2letno hčerko izginila neznankam. Pred dnevi se je vrnil iz kaznilnice njen mož Justin in sta se z Jero večkrat prepirala. Ni izključeno, da je Ma Jera Soba s svojo hčerko v prostovoljno smrt.

Tragična smrt otroka

Maribor, 3. oktobra.

Pri Sv. Juriju v Slovenskih gorah se je pripetila večeraj zjutraj tragična nesreča, ki je zahtevala za žrtve 2letno posestnikovo hčerko Magdaleno Ferlandovo.

Zgodaj zjutraj je Ma njena mati v hlev molst krave, na mizi pa je pustila gorečo svetilko. Medtem se je zbudila njena hčerka Magdalena in se povzpela na mizo ter prevrnila petrolejko. Pri tem se je petrolejka razbila in petrolej se je hipoma vnel ter je bila mala Magdalena kmalu vsa v plamenih.

Ko je prihitela mati, je bil otrok že v neza-vesti. Takoj so ga prepeljali v bolnišnico, kjer pa je kmalu nato umrl.

Velik požar sredi Maribora

Maribor, 3. oktobra.

Danes ob 15. uri je po Mariboru zadonel požarni rog in mariborski gasilci so bili obveščeni, da gori kemična tovarna Reich na Tezmem. Takoj so se podali na lice mesta in našli leseno barako, v kateri je bil velik kotel za topljenje v plamenih. Ogenj so pogasili s posebnim preparatom. Požar je povzročila goreča smola, ki je brizgnila iz kotla na lesene dele barake. Škoda znaša 10.000 Din. Za mariborski gasilci so prihiteli še gasilci iz Studenca in Pobrežja.

Prva seja novega občinskega sveta v Mariboru

Maribor, 3. oktobra.

Nocoj ob 18. uri je bila v mestni posvetovalnici prva seja novega mariborskega občinskega sveta. Razen nekaterih imenovanih odbornikov so bili navzoči vsi. Seji je predsedoval novo imenovani župan dr. Juvan, bansko upravo pa je zastopal podnačelnik g. Modričan. Najprej je bila svečana zaprisega župana in podžupana in vseh občinskih odbornikov.

Nova mestna uprava je prisegla zvestobo kralju in domovini in se obvezala, da bo spoštovala obstoječe zakone in varovala samoupravne interese.

Kralju Petru II. je bila ob vzklikanju poslana udanostna brzojavka.

Zvesto po zakonu

Nato je gospod župan dr. Juvan imel nastopni govor, v katerem je med drugim dejal, da bo novi občinski svet vodil pri vsem delu zvesto po zakonu, ki ga bo vedno in povsod spoštoval. V svojem poslovanju bo novi občinski odbor postopal v smislu deklaracije kraljevske vlade, ki jo je narod z velikim veseljem pozdravil, ker je prinesla svobodo in enakopravnost državljanov pred zakonom ter nam je slovesno obljubil, da bo vodil državno in samoupravno upravo v redu in zakonito ter privedel skorajšnje svobodne in tajne volitve (živahno ploskanje). To vlado narod zapu-umno pozdravlja, posebno pa pozdravlja občinski svet mariborski ministrskega predsednika g. dr. Stojadinovića, kakor tudi voditelja slovenskega naroda dr. Antona Korošca, ki ga slovenski narod ljubi in spoštuje (ploskanje). Pozdravne brzojavke so bile odposlane dr. Stojadinoviću, dr. Korošču in dr. Natlačenu. Predsednik občine je nato nadaljeval:

Beda do viška

Na čelo mestne uprave je prišel občinski odbor v težkih časih. Mnogo dolgov ne bomo delali, ne bomo pa niti zmanjšali izdatkov za socialno skrbstvo, ker je Maribor izrazito industrijsko mesto, kjer je prišla beda do viška. Zlasti bi treba najti sredstva in kritje za pomožno akcijo. To je prva naloga. Treba bo izdatke pač skriti drugje. V enaki meri kakor dosedaj bo občina tudi nadalje podpirala vse socialne institucije.

Ne sme biti strankarskega sovraštva

Skrb občine bo tudi, da se znižajo najemnine in upamo, da bomo v tem pogledu našli popolno razumevanje pri hišnih posestnikih. Mestna občina je pretežno gospodarska korporacija, zato je vsako strankarstvo izključeno. Delati hočemo za blagor občine in pri tem ne sme biti nobenega strankarskega in medsebojnega sovraštva, voditi nas mora samo blagor občine in občanov.

Govor župana je občinski svet vzel z živahnim pritrdjevanjem na znanje. Sledilo je imenovanje overovatelja zapisnika in sta bila imenovana ravnatelj Hrastelj in šolski upravitelj Grčar.

Poziv davčnim zavezancem

Beograd, 3. oktobra. AA. Davčni oddelek finančnega ministristva je na podlagi člena 105 zakona o neposrednih davkih opozoril davčne uprave, da pozovejo s splošnim javnim pozivom vse davčne obvezance hišnonajemniškega davka, tudi tiste, ki so v krajih, ki se smatrajo za letovišča, da morajo predložiti davčne prijave za leto 1936. v času od 16. oktobra do 14. novembra 1935. Javni poziv za predložitev davčnih prijav bo razglašen posebej v vsaki občini z razobešenjem pismenega oglasa na občinskem poslopju, v krajevnih listih ali na drugačen način, ki je v navadi. Ti pozivi bodo razglašeni tako, kakor je urejeno z okrožnico bivšega generalnega ravnateljstva za davke iz leta 1928, to je, da se ima prijaviti letna najemnina (brutto) po stanju v času objave poziva za predložitev davčnih prijav, za poslopja, ki se izdajajo v najem samo v sezoni, pa sezonska najemnina. Glede urejanja davčnih prijav in rokov, v katerih se ima ta stvar opraviti, bodo davčne uprave takole ravnale:

Redne davčne prijave se imajo predložiti od 16. oktobra do 14. novembra t. l. Občine jih bodo takoj po prejemu zapisale v poseben zapisnik in bodo 14. novembra ob 18. ta zapisnik zaključile. Glede na določbo čl. 4. zakona o neposrednih davkih se bo sprejemanje prijav podaljšalo tudi po tem roku do 29. novembra. Ta dan bodo občine zapisnik ponovno zaključile in ga poslale davčni upravi s poročilom, kdaj je bil poziv za predložitev prijav objavljen, kdaj so zapisnik zaključile in kateri davčni obvezanci niso predložili prijave.

Do vseheta 6. decembra bodo davčne uprave uredile davčne prijave po občinah in sestavile

Združena opozicija bo povedala, kaj hoče

Zagreb, 3. oktobra. Danes sta prispela v Zagreb narodna poslanca bivše demokratske in zemljoradniške stranke g. Božidar Vlačić in dr. Milan Gavrilović, ki bosta v imenu omenjenih strank prisostvovala konferenci predstavnikov delovnega odbora združene opozicije. Ta konferenca je že začela danes v Kupineu na posestvu dr. Vladimirja Matka. V Zagrebu sta se sestala dr. Gavrilović in Božidar Vlačić s predstavnikoma bivše hrv. sel. stranke in s predstavnikom bivše sam. demokr. stranke g. Vilderman in so se vsi skupaj z avtomobilom odpravili na posestvo dr. Matka. Danes dopoldne je bila prva seja. Kakor smo izvedeli, bo trajala ta konferenca delovnega odbora združene opozicije dva do tri dni. Ob tej priliki se bodo

Izjava občinskega svetnika Grčarja

Nato je podal v imenu svojih socialističnih somišljenikov občinski svetnik Grčar naslednjo izjavo:

Imenovan za občinskega svetnika, ne da bi bil za to vprašan, izjavljam, da imenovanje sicer sprejemam, pri tem pa poudarjam tole stališče: 1.) da bi morala biti občinska uprava izvoljena, ker samo izvoljeni forum mora predstavljati res voljo občanov, 2.) ako smo imenovanje sprejeli, smo ga sprejeli samo z namenom, da sodelujemo pri likvidaciji nedemokratskega stanja, ter zahtevamo, da se čim hitreje izvedejo volitve na podlagi splošne, enake, tajne in proporcionalne volilne pravice. Zato je treba tudi v tem smislu takoj spreminiti zakon o mestnih občinah, in sicer a) da kraljevska vlada čimprej popravi zakon o mestnih občinah v tem smislu, da uvede splošno, enako in tajno volilno pravico ter dodelitev vseh mandatov po načelu proporcije; b) da takoj potem razpiše splošne volitve v mestne občine. 3.) Nikakor ne bi mogli sodelovati v mestnem občinskem svetu, če bi imelo to imenovanje uprave trajni značaj. 4.) Pridržujemo si za to svobodno odločevanje v vseh vprašanjih in nas bodo pri tem vodili izključno samo interesi delovnih slojev naše občine.

Odbori

Nato so bili izvoljeni odbori, kakor sledi: 1. v pravni odsek: dr. Miler Ferdo, dr. Kovačec Janko, Leskovar Josip, dr. Sušnik Franjo, Wursinger Ivan, Petean Josip, Stadej Jože, Hrastelj Franc, Meglič Otmar, Ozvadić Ignacij, Pogačnik Bogdan; 2. socialno politični odsek: Aljančič Lambert, Jahn Ignac, Kores Martin, Kotnik Anton, Grčar Viktor, dr. Pihler Janko, prof. Prijatelj Ivan, Remih Franc, dr. Sušnik Franc, Veronek Franjo, Žitnik Miro; 3. v gradbeni odsek: Stabej Jože, Zebot Franjo, Aljančič Lambert, Dracar Oskar, Ošlak Josip, inž. Jelenc Jože, Munda Alojzij, Potočnik Ferdo, Sojčić Ivan, Sprager Alojzij, Sluga Ivan, Žitnik Miro in Jemec Ivan; 4. v finančni odsek: Pušenjak Vlado, Gnilšek Franc, Hrastelj Franc, Hohnjec Franc, doktor Kovčec Janko, Meglič Otmar, dr. Miler Ferdo, Grčar Viktor, Ozvadić Ignac, Pogačnik Bogdan, prof. Prijatelj Ivan, Sabothy Henrik, Stabej Jožef, Zebot Franjo in Žitnik Miro; 5. v obrtni odsek: Zebot Franjo, Benedičić Anton, Feuertar Anton, Hohnjec Franc, Jemec Ivan, Munda Alojzij, Potočnik Ferdo, Grčar Viktor, Sojčić Ivan, Sprager Alojzij in Sluga Ivan. Mestna podjeda: Izvoljeni so bili v ravnateljstvo: Hrastelj Franc, Dracar Oskar, dr. Miler Ferdo in Stabej Jože; v upravni svet: dr. Juvan Alojzij kot načelnik, Zebot Franjo kot podnačelnik in kot svetniki: dr. Miler Ferdo, Meglič Otmar, Hutter Ivan, Prijatelj Ivan, Gnilšek Franc, Stabej Jože, Sabothy Henrik, Pušenjak Vlado; v nadzorni svet: Grčar Viktor, Pogačnik Bogdan, dr. Kovačec Janko in Leskovar Josip. Po izvolitvi odbora je mestni načelnik zaključil sejo.

za vsako občino seznam davčnih obvezancev, ki niso poslali davčne prijave.

Po tem seznamu bodo pozvale davčne obvezance individualno, da predložijo prijavo v roku 8 dni, to je do 18. decembra t. l. Za prijave, predložene v te mroke, bodo občine sestavile seznam, ki ga bodo 18. decembra poslale davčni upravi.

Proučitev in pregled davčnih prijav s formalne in materialne strani se ima brezpozojno izvršiti v manjših davčnih upravah najkasneje do 5. januarja 1936., odmera davka se ima pa v celoti dokončati v teh upravah najkasneje do 16. februarja 1936.

V navodilu, ki ga je davčni oddelek finančnega ministristva poslal davčnim upravam, opozarja posebej davčne organe, kako se pravilno vrši parifikacija pri objektih. Če se ocena dohodkov vrši s parifikacijo, se ima objekt primerjati z objektom, sličenim tistemu, za katerega se vrši parifikacija. Pri tem je treba vpoštovati vse momente, ki vplivajo na višino dohodkov, kakor lega poslopja proti središču, ali poslopje stoji na prometnem kraju, ali je novo poslopje, ali stoji kje od rok, ali ima kakšno udobstvo itd. Primerjava se mora izvršiti s poslopih v istem kraju v enakih, ali sličenih okoliščinah, glede oddaje v najem.

Samo no sebi se razume, da se bodo primerjali podatki pred vsem za hiše, glede katerih mislijo davčni organi, da prijavljena najemnina ne ustreza istim ali sličenim stanovanjem v isti hiši, za katero je prijavljena najemnina ustrežajoča. Šele tedaj, če takšnega stanovanja v isti hiši ne bi bilo, bodo primerjani z drugimi podobnimi najbližjimi objekti.

določile glavne smernice za skupen program združene opozicije na političnem, ekonomskem in socialnem polju. V splošnih potezih se bo pretresal tudi sedanjí politični položaj. Ob koncu se bodo ta vprašanja tudi konkretno formulirala. Formulirani rezultati teh političnih razgovorov bodo predloženi šefom bivših strank v združeni opoziciji, potem pa se bo prešlo na skupno delo za skupno akcijo strank združene opozicije.

Predstavniki opozicije se posvetujejo

Beograd, 3. oktobra. b. Dr. Dragoljub Jovanović, eden predstavnikov združene opozicije, se je sestel z voditeljem bivše zemljoradniške stranke g. Joco Jovanovićem. Ob tej priliki je g. Jovanović referiral Joci Jovanoviću o delu

kongresa Saveza srbskih zemljoradniških zadru-g, ki so ga imeli zemljoradniki nedavno v Zaječaru.

Imenovanja

Beograd, 3. oktobra. b. Za viš. gozdne pristava v 7. skup. in šefa gozdne uprave v Sanskem mostu je postavljen inž. Stanko Konjar, viš. gozdni pristav in šef gozdne uprave v Trebinju. — Postavljen je za generalnega direktorja drž. železnice v 2. skup. 2. stopnje inž. Dimitrije Naumović, dosedanjí direktor drž. železnice kongresa Saveza srbskih zemljoradniških zadirektorja drž. železnice v Beogradu v 3. polož. skup. 1. stopnje je postavljen Nikola Djurić, referent ministristva prometa. Za upravnika pomorske rečne plovbe je postavljen inž. Aleksander Petrović.

Uredba o volitvah svetovalcev zbornice

Beograd, 3. oktobra. AA. Na podlagi čl. 22. uredbe o volitvah svetovalcev zbornice je ministristvo za trgovino in industrijo izdalo pojasnilo, po katerem morajo člani upravnih in nadzornih odborov strokovnih organizacij poprej podatí ostavko na ta mesta, če mislijo kandidirati na bližajočih se volitvah za svetovalce v zbornice.

Promet tuicev v Jugoslaviji

Beograd, 3. oktobra. AA. Po podatkih tujsko-prometnih ustanov je bilo od 1. januarja do 1. avgusta t. l. pri nas 560.842 obiskovalcev z 2.631.617 prenočevanj. (Lani v istem razdobju 534.181 in 2.247.383.) V statistiki obiskovalcev iz tujih držav zavzema prvo mesto CSR z 23.329, nato Avstrija (33.160), Nemčija (13.750), Francija (6108), Italija (6104), Madžarska (5786) in druge države.

V prvih sedmih mesecih t. l. je promet tuicev narasel v primeri z istim razdobjem lanskega leta za 26.661, število prenočevanj pa za 184.234. V to statistiko pridejo tudi domači izletniki; njih število znaša 430.592 z 1.892.467 prenočevanj.

Kaj je smatrati za redne prejemke upokolencev

Beograd, 3. oktobra. AA. Finančni minister je izdal tole navodilo: Pod rednimi prejemki uslužbenih upokolencev se po prvem odstavku člena 9 uredbe o znižanju osebnih prejemkov državnih in samoupravnih nameščenecv od 17. septembra 1935. imajo smatrati ne samo njihovi pokojninski prejemki, temveč tudi njihova nagrada, ki se jim izplačuje kot kontraktualnim uradnikom, honorarnim nameščencem ali dnevniciarjem. Zato se nagrada, ki jo imajo zaposleni upokojenci kot kontraktualni uradniki, honorarni nameščenci ali dnevniciarji po določbah 10. poglavja uradniškega zakona, zniža po členu 8 in ne po prvem odstavku člena 19 uredbe o znižanju osebnih prejemkov državnih in samoupravnih nameščenecv od 17. septembra 1935.

Bolgarskega kralja in vlado so hoteli s silo odstraniti

Sofija, 3. oktobra. AA. Vzlíc veliki publiciteti, ki jo je bolgarska vlada dala odkritju zarote, je javnost sprejela uradno poročilo dokaj hladno in rezervirano. Posebno naglašajo v nekaterih političnih krogih in v krogih tujih novinarjev, da so izjave posameznih ministrov glede zarotniškega načrta soglasne.

Snoči je ministrski svet ponovno zasedal od 10 do polnoči. Razpravljali so o ukrepih proti zarotnikom. Novinarjem so sporočili, da bo vlada v obširnem komuniqueju naknadno objavila podrobnosti o zaroti.

Snoči so spet aretirali precej častnikov, jih degradirali in zaprli. Kakor znano, je vlada izdala naredbo, da po desetih zvečer nihče ne sme v Sofiji na ulico brez posebne policijskega dovoljenja.

Ponoči se je vojaštvo vrnilo v vojašnice in bilo tam v pripravljenosti. Po ulicah so križarile samo konjeniške orožniške patrulje. Snoči precej pozno je izšel uradni seznam aretiranih civilistov, ki so zapleteni v zaroto. Večarj popoldne so tudi aretirali bivšega predsednika vlade Kimona Georgijeva, ki se je peljal z vlakom v Burgas.

Vsi bolgarski listi ostro napadajo bivši režim Kimona Georgijeva in činitelje, ki so vodili politiko 19. maja, in jim očita, da so oni krivi nereda na Bolgarskem.

Ravnatelj sofijske policije polkovnik Balkadžije je dal izjavo, v kateri pravi med drugim: Kakor pravi že deklaracija vlade, je v zvezi z zaroto v Sofiji prišel v prestolico tudi Kosta Todorov. Snoči so se zelo prizadevali, da ga izsledijo, pa ga niso mogli. Kosta Todorov je bil v zvezi z Georgijevim in drugimi svojimi prijatelji.

Po informacijah iz poučenih krogov je bil cilj zarote odstranitev kralja Borisa in vlade. Akcija bi se izvedla snoči in se začela z atentati na trgu Aleksandra Nevškega. To bi bil signal za pobomo. Mislili so, da se bo akcija zanesljivo posrečila, ker bi bili takrat nekateri oddelki sofijske garnizije brez orožja.

Danes dopoldne ob 11 se je vršila cerkvena svečanost za obletnico vladanja kralja Borisa in za proslavo praznika neodvisnosti. Po vsej Sofiji je nalepljen proglas vlade. Tudi zveza rezervnih častnikov je izdala proglas, ki poziva prebivalstvo, da se zgrne okoli svojega vrhovnega voditelja kralja Borisa in nastopi proti izdajalcem.

Kongres zdravnikov v Beogradu

Spremene nai se paragrafi glede odprave plodu

Tudi rasno-biološki, duševno-higienski in socialno-gospodarski razlogi nai odločajo

Po referatih o potrebi zakonitega priznanja socialne indikacije za odpravo plodu, so zdravniki na kongresu v Beogradu razpravljali o naših bolnišnicah.

Dr. Zupić je govoril o bolnišnicah in ugotovil, da so beraško plačani za svoje naporno in odgovorno delo in da je treba takoj urediti njih gnotno stanje.

Dr. Miloš Popović je govoril o higijensko-vzgojni vlogi bolnišnic. Naše bolnišnice bi morale biti vzor za higieno, kar pa ne morejo biti, ker za to nimajo sredstev. Napačno je, da je za zavode za preventivno medicino na razpolago več sredstev, kakor za bolnišnice. Vse naše bolnišnice bi morale biti idealno urejene.

Dr. Stefanović je poročal o delu komisije za spremembo in dopolnitev zakona o bolnišnicah. Za predlog, katerega so zdravniki sprejeli na Bledu, se niso navdušili zdravniki v bolnišnicah in v sporazumu s temi so izdelali nov načrt, ki je zdaj v ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje.

Dr. Vladimir Bazala iz Zagreba je poudaril potrebo po reorganizaciji bolnišnic, s katerimi nikjer v državi niso zadovoljni, ker so premajhne, nemoderno urejene in nimajo denarja za vzdrževanje.

V Sloveniji odslove 60% neozdravljenih bolnikov

Dr. Dušan Pavlović je poročal o stanju bolnišnic v Jugoslaviji. Leta 1933. je država dala za osebne izdatke v naših bolnišnicah 50 milijonov dinarjev, za materialne izdatke pa 114 milijonov dinarjev. Na vsakega prebivalca Jugoslavije je prišlo tedaj po 12 Din letno izdatkov za bolnišnice. V bolnišnicah je bilo tega leta okoli 17.427 bolnikov dnevno, ali 6.360.855 bolnikov na leto. Potemtakem pride na vsakega bolnega prebivalca Jugoslavije na leto 29 Din. Statistika kaže, da je skoro vsak drugi bolnik odpuščen iz bolnišnice neozdravljen. V Primorski banovini je bilo odpuščenih neozdravljenih bolnikov 12%, v Savski banovini okoli 57%, v Dravski banovini pa okoli 60%. Zaradi prenapolnjenosti je torej v Dravski banovini največ odpuščenih napol ozdravljenih bolnikov. Na 1000 prebivalcev pride približno v državi ena bolnišnica. Po posameznih banovinah je pa stanje seveda hujše. Tako pride na primer v Savski banovini na 19.000 prebivalcev ena bolnišnica, v Vrbaski banovini na 42.000 prebivalcev, v Primorski na 30.000 prebivalcev po ena bolnišnica.

Incident pri sprejetju resolucije

Po referatih so predložili resolucijo kongresa v odobritev, pri čemer je nastal resen incident. Šlo je za resolucijo o uzakonjenju odprave plodu iz socialnih razlogov. Dr. Valentin Meršol iz Ljubljane je razložil, zakaj ne pristane na to resolucijo. Menil je, da bi tak zakon škodil interesom in moči Jugoslavije. Nenadoma so se slišali ogorčeni vzkliki. Protivniki resolucije so začeli bučno protestirati. Duhovi so bili hipoma silno razburjeni. Dr. Barbot, upravnik bolnišnice za duševne bolezni v Beogradu, je med krikom in vikom z razburjenim glasom zahteval, naj se čita točka 5. resolucije, ki zahteva zakonito priznanje socialne indikacije za odpravo plodu. Kričal je: Argumenti so lažni. Odpravo plodu ima na vesti moralna depresija. Naša slovanska nacija ne sme dovoliti uzakonjenje odprave plodu. Streneti moramo, da naše prebivalstvo številčno podvojimo ali potrojimo. Med tem ko se je dr. Meršol obvladal in mirno motril položaj, sta dala dr. Hristić in dr. Pavlović duška svojemu razburjenju in ogorčenju. Dr. Hristić je vpil: Hočete, da bi naš narod in naša zemlja propadla! Dr. Pavlović je pa vzkliknil: Ubijali ste! Mi branimo nacionalne interese.

Kazalo je, da ne bo mogoče sprejeti predložene resolucije, vendar pa so se duhovi pomirili in pričelo se je glasovanje. Proti sprejetju resolucije so glasovali dr. Meršol iz Ljubljane, dr. Barbot, dr. Hristić in dr. Pavlović iz Beograda. Vsi drugi so glasovali za resolucijo, ki se glasi:

Jugoslovansko zdravniško društvo je na svojem 18. kongresu v Beogradu, po temeljnih razpravah ugotovilo:

1. da število odprav telesnega plodu vedno bolj narašča, zlasti, da je vedno več protizakonitih, nestrokovnjaško opravljenih odprav telesnega plodu, ki so zelo nevarne tako za ženo, kateri se odvraja telesni plod, kakor tudi za narod.

2. Kongres smatra, da je treba široke sloje naroda posvariti pred lahkomišelnim pojmovanjem odprave telesnega plodu ter o škodljivih in pogubnih posledicah.

3. Ponavljajoč svoje zahteve po popolni zaščiti porodnice, materinstva in dece zahtevajo zdravniki najizdatnejšo socialno zaščito in ekonomsko podporo za porodnice, za matere vobče in za noseče žene. Z zakonom je treba zagotoviti zaščito in pomoč za porod in nezadostno preskrbljeno nezakonito in drugo deco, ki je starši ne morejo preživljati. Jugoslovansko zdravniško društvo je prepričano, da se lahko z najizdatnejšimi pravnimi, socialnimi, kulturnimi in ekonomskimi ukrepi pospešuje materinstvo in prepreči regulacija porodov in odprava telesnega plodu, zato bo s svoje strani in v krogu svojih članov delovalo na to, da se za take matere zainteresirajo široki sloji naroda, dobrodelna in druga zasebna in javna društva, zlasti pa državne in javne ustanove.

4. Jugoslovansko zdravniško društvo je pro- učito vprašanje odprave telesnega plodu iz vseh vidikov in ne samo iz medicinskega ter misli, da bi bilo treba podpirati najbolj siromašne

sloje naroda in take, pri katerih se ne kaže tendenca za odpravo telesnega plodu na račun in obdavljenje vobče, posebno pa premožnejših in višjih slojev, pri katerih se ta tendenca kaže. Pomoč bi mogla biti tudi tu socialna, ekonomska, kulturna in državna.

5. Dokler ne dobimo pod točko 3. zahtevanega zakona o popolni zaščiti porodnice, materinstva in dece, zahteva Jugoslovansko zdravniško društvo, osvajač razloge, ki jih narekuje težak gospodarski položaj siromašnega prebivalstva, naj se §§ 71. do 174. kaz. zak. revidirajo ter da se poleg čisto medicinske indikacije priznajo tudi rasno-biološke in duševno higijenske indikacije ter socialno ekonomski momenti, kjer obstojajo. Vse to je treba tako legalizirati in regulirati, da bi se vršile odprave telesnega plodu pod optimalnimi strokovnjaškimi pogoji sodobne medicine, za siromašne naj bi bili pa brezplačni. Vse odprave telesnega plodu pri dognanih indikacijah naj se vrše v bolnišnicah, ne pa v privatnih ordinacijah in njim sličnih ustanovah.

6. Iz medicinskega stališča je treba zahtevati, da se poveča število babic na kmetih ter šte-

vilo bolnic in bolniških postelj, a tudi v najmanjših bolnicah mora biti dovolj prilike za porode in odprave telesnega plodu. V večjih bolnicah pa mora biti na razpolago strokovna pomoč, posebni ginekološko-babiški oddelki ter specialisti za ginekologijo in babištvo. Povsod naj vlada postrežljivost, diskrecija in popolna strokovnost.

7. V dosego vsega navedenega, zahtevamo ustanovitev centralnega telesa v zaščito porodnice, mater in dece bodisi v obliki oddelka v ministrstvu socialne politike in narodnega zdravja ali centralnega urada, odnosno direktorije pod kontrolo in subvencijo ministrstva socialne politike in narodnega zdravja.

Beograd, 3. oktobra. b. Ob zaključku zdravniškega kongresa je bila sklenjena tudi resolucija, v kateri se zahteva, da mora država nabaviti 5 gramov radija za zdravljenje raka. — Udeleženci kongresa so se tudi poklonili z romunskimi, češkoslovaškimi in bolgarskimi zdravnikom manom Viteškega kralja na Oplencu.

Manevrske enote predstavljajo ves jugoslovanski narod

Brčko, 3. oktobra. Davi se je v navzočnosti Nj. kr. Vis. kneza Pavla vršila velika revija čet, ki so sodelovale pri manevrih. Revija se je vršila v Ravnem gaju pri Brčkem. Defiliralo je 26.000 vojakov. Defiliju so prisostvovali ra-



Trobentač je dal znamenje za »bitko« pri Brčkem

zen Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla in njegovega spremstva, predsednik vlade dr. Milan Stojadinović, minister za vojsko in mornarico general Peter Živković, vsa generaliteta, generalni štab, vojaški svet in vsi tuji vojaški odposlanci. Najprej so defilirale čete zmagovalnega Stanisavljevića, poveljnika severnih čet. Čete so kazale izvrstno sliko. Ker je ponoči padal dež in pobral ves prah, je bilo vreme nenavadno ugodno za revijo. Velika množica ljudi in mnogo rezervnih častnikov se je takisto zbralo v Ravnem gaju in opazovalo revijo čet. Ljudstvo je navdušeno vzklikalo Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu in naši s slavo ovenčani vojski. Čete so v svoji popolni vojaški opremljeni dajale

odličen marcialčen vtis. Razen polk. zastav, so nosili tudi posebne manevrske zastave posameznih oddelkov. Na čelu čet, ki so korakale v vrstah in pozdravljale Nj. Vis. kneza namestnika na posebno okrašenih tribuni, je bil voditelj manevrov general Krstić in njegov pomočnik štaba general Antić. Dve vojaški godbi severnih in južnih čet sta menjaje se svirali koraličnice.

Južne čete so bile sestavljene po večini iz rezervistov, severna vojska je bila pa kombinirana iz čet in bataljonov raznih enot celotne naše vojske in so tako opazovalci imeli priliko videti okvir vse jugoslovanske vojske. Defile se je končal ob 10.30. Severna vojska je defilirala eno uro, južna pa pol ure.

V zvezi z manevri je treba poudariti delo naših železničarjev na slabi prog, ki drži v Brčko. Reči se mora, da so tudi oni poleg naše vojske mnogo pripomogli k poskusu mobilizacije, in jim gre velika pohvala.



Minister za vojsko in mornarico general Peter Živković na »bojnem polju« pri Brčkem



Knez-namestnik Pavle v pogovoru s predsednikom vlade dr. Stojadinovićem v bližini glavnega stana severne armade pri Brčkem.

Minister za vojsko in mornarico general Peter Živković je izdal na čete, ki so se udeležile manevrov naredbo Gj. št. 2140. Naredba se glasi:

Junaki! Pri manevrih, ki so se danes končali, je sodeloval samo del velike jugoslovanske vojske, toda preko vas, zbranih iz vseh krajev naše prostrane domovine v vrstah enot, ki so izvršile te velike vojaške vaje, je sodeloval ves naš jugoslovanski narod. Pri tej priliki se je izvršila tudi poskusna mobilizacija za to določenih enot. Izvršila se je s primerno hitrostjo v najboljšem redu in s popolnim uspehom, kar daje sijajen dokaz naši vojaški pripravljenosti in narodni zavesti. Spremljajoč delo vseh enot, ki so se udeležile manevrov, sem ugotovil s posebnim zadovoljstvom, odlično zadržanje in primerno disciplino v vseh momentih in ves čas manevrov, vašo silo, vstrajnost pri gibanju in neomejeni polet in vzdržljivost v bojih. Pri tej priliki sem se prepričal, da v maneverskih enotah predstavljate ves jugoslovanski narod. Vas krasi visoke vojaške lastnosti naših slavni prednikov, s čimer ste dokazali, da ste dostojni potomci neustrašnih, s slavo ovenčanih in neumrlih junakov, ki so z vso ljubeznijo in brez strahu stoletja in stoletja nesebično prelivali svojo kri in posejali svoje herojske kosti po nešteti bojnih naših prostrane domovine, pa tudi zunaj njenih meja, dokler niso naposled ustvarili današnje lepe in velike kraljevine Jugoslavije in nam jo, svojim potomcem zapustili, da jo čuvamo in ohranimo, pa naj bi kdorkoli navalil na njo.

Junaki! Videč vaše brezhibno zadržanje in visoke vojaške vrline, ki ste jih pokazali v vsej svoji vojaški službi pri teh manevrih, verujem v vašo naomejeno ljubezen do naše mile domovine in narodne dinastije Karadjordjevičev ter v to, da ste zmerom pripravljeni, ne strahč se žrtve tudi svojega življenja, izpolniti volilo naših slavni prednikov, da ohranimo močno Jugoslavijo. V tej veri pohvalim vaše delo in zadržanje in vas pozivam, da tako zbrani iz vseh strani naše lepe domovine, pozdravimo našega ljubljene kralja z gromkim vzklikom: Živel Nj. Vel. kralj Peter II.

Minister za vojsko in mornarico, častni adjutant Nj. Vel. kralja, armijski general Peter Živković.

To naredbo so prečitali vsem enotam po končani reviji.

Brčko, 3. oktobra. Na svečani večerji je prosil Nj. kralj. Vis. kneza namestnika predsednik občine, da bi pomagal izposlovati kredit za dograditev bolnišnice v Brčkem. Za dograditev je potrebnih še 250.000 Din. Nj. Vis. knez namestnik je predsedn. občine izjavil, da bo storil potrebne korake, da se ta vsota, namenjena za dograditev, izplača. Predsednik občine je nato prosil Nj. kralj. Vis. kneza namestnika, da bi se bolnišnica v Brčkem imenovala »bolnišnica Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla«. Nj. Vis. knez namestnik je izvolil prošnji ugoditi.

Odhod kneza-namestnika

Brčko, 3. oktobra. Nj. Vis. knez namestnik Pavle se je v spremstvu predsednika vlade dr. Milana Stojadinovića odpeljal ob 12.30 s svojim posebnim dvornim vlakom iz Brčkega v Beograd.

Brezposelnim v Celju je treba pomagati

Za prepotrebno preskrbo brezposelnih, ki jih bo s priključitvijo okoliške občine k mestni v letošnji zimi razen družinskih članov 400 do 500, je brez odlaganja treba pričeti enotno pomožno akcijo, pri kateri naj razen socialnega odseka občine, sodelujejo vsa humanitarna društva in druge ustanove, kakor Okrožni urad, Bratovska skladnica itd. Ta pomožna akcija bi se lahko uvedla z nakaznicami ali odkupnimi listki n. pr. po Din 0-25. Za trgovce in druga podjetja bi bile umestne nekatere odkupne tablice, na katerih bi bilo označeno, da se je dotičnik s primernim zneskom (100 do 200 Din mesečno, odvisno pač od njegovega dohodka) nepreskrbljenim ljudem, a ki imajo voljo do dela in morajo živeti, primerno oddolžil. Omenjeni znesek v zimskem času itak trgovec mesečno med reževe razdeli.

Tak način preskrbe brezposelnih bo brez dvoma preprečil, da bi se ob petkih zvečer vračali pijani in revni očetje, za njimi pa jokajoči in lačni otroci, iz raznih beznic in blagov domov. Sicer so to izjeme, vendar pa svetujemo in prepričani smo, da bo ta naš predlog za preskrbo brezposelnih upošteval socialni odsek celjske občine, in da bo to akcijo znatno podprla tudi vsa širša javnost.

Drzni roparji

V torek so neznani razbojniki vlomili v Črnomlju v poslovne prostore tvrdke »Jugoles«.

Okoli 4. ure zjutraj je nočni čuvaj opazil v prostorih luč. Ko se je približal, je slišal sumljiv ropot. Pogledal je skozi ključavnico in opazil dva neznanca, ki sta si ravnokar delila denar. Železna blagajna poleg je bila pa odprta. Čuvaj je takoj pohitel k svojem tovarišu, s katerim sta oborožena hotela vlomilca prijeti. Udrla sta v blagajniški prostor, vlomilca sta pa skočila skozi okno. Eden izmed njiju je trikrat ustrelil na čuvaja. Kroglja je zadela čuvajevega tovariša in mu hudo poškodovala nogo.

Sosedje so med tem poklicali orožnike, ki so začeli takoj vlomilca zasledovati. Izgubili pa so za njima kmalu sled. Vse pa kaže, da sta roparja zbežala proti Zagrebu. Orožniki so o tem takoj obvestili zagrebško policijo. Doslej ju še niso izsledili. Roparja sta odnesla okrog 6000 dinarjev.

Dnevni dogodki

× Nacionalna ura. Ob 19.30 bo predaval književnik Bora Jevtić: Mlada Bosna v zgodovinski perspektivi. — Prenos iz Beograda.

× Zalne maše 9. oktobra. Kraljevska banska uprava Dravske banovine razglašala: Dne 9. t. m. se bodo po vseh cerkvah vršile zalne službe božje za blagopokojnim viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem. Državni uradi ta dan ne bodo obratovali, vsi trgovski in obrtni obrati pa morajo biti predpoldne zaprti. Kjer bodo pa komemoracije popoldne, kakor n. pr. v Ljubljani, naj bodo obrati zaprti tudi popoldne, in sicer v času, ko traja komemoracija.

× Sokolsko društvo Ljubljana-Siška priredi drevi ob 20. uri predavanje: »Izbrana poglavja iz mednarodnega prava«. Predava dr. Alujevič. Po predavanju film: »Ordinance ljubezni«. Vstopnina 3 Din.

× Posestniki novih hiš v Dravski banovini bodo v nedeljo 6. oktobra ob 10. uri v dvorani Okrožnega urada v Ljubljani nujno zahtevali ureditev obrestnih mer, ki nikakor ne ustrezajo sedanjemu gospodarskemu položaju. Razmotrivali bomo o vseh težavah, ki zadenejo slehernega posestnika novih hiš. Zaradi boljšega pregleda udeležbe, prosimo, da se vsak posestnik nove hiše pri vходу v dvorano izkaže s kako listino, da je posestnik nove hiše (plačilnim nalogom o zgradarini, potrdilom o plačani članarini itd.). Ponovno vam gošpode zastopnike oblasti, denarnih zavodov in javnega časopisja. Društvo posestnikov novih hiš.

KINO SLOGA

Ljubljanski Dvor

Telefon 2730

Zopet smeh in vesel film

Dolarski princ

Veseloigra po gledališkem komadu Hansa Müllerja »Sveži veter iz Kanade«

Dorit Kreysler, Harald Paulsen, Paul Hörbiger, Oskar Sima

Film o krasnih modnih kreacijah, o dražestnih ženah, zaljubljenih ljudeh in lepih modelih

Kot dopolnilo:

Najnovejši Foxov zvočni tehnik in drugo

Predstave ob 16., 19.15 in 21.15

× Cerkevne takse. Seznam veljavnih cerkvenih taks (župnouradnih, poročnih, mašnih, pogrebnih itd.) lahko dobite brezplačno, če se takoj z dopisnico obrnete na Blaž Kovača v Ljubljani. Založba »Indeks«.

× Za cenejši tok so začela razna društva Novem Sadu živahno akcijo in poslala oblastem spomenice, v kateri društva dokazujejo, da se cena za električno strujo brez velike škode za podjetnike lahko zniža za 37% od sedanje.

× Državnim upokojencem v vednost. Prijave za prejemanje doklad predložite finančni direkciji v oktoberskem terminu po že objavljenih dosedanjih navodilih. — Društvo državnih upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani.



Konjske dirke

na Fužinah pri Ljubljani

v nedeljo 6. okt. ob 14. uri

priredi

Kolo jahačev in vozačev

Startalo bo 52 konj

Banovinska žrebecarna bo za propagando konjereje predstavila svoje najkrajše žrebece. — Stave na konje

× Kot prispevek za postavitev spomenika Viteškemu kralju Aleksandru I., Zedinitelju v Ljubljani so darovali uslužbenci kraljevske uprave Dravske banovine v Ljubljani znesek 21.789 Din, in sicer: občega oddelka 2726 Din, upravnega oddelka 2336 Din, kmetijskega oddelka 1870 Din, prosvetnega oddelka 2419 Din, tehničnega oddelka 5330 Din, oddelka za socialno politiko in narodno zdravje 2086 Din, finančnega oddelka 1975 Din, oddelka za trgovino, obrt in industrijo 1882 Din, glavne pisarne pa 1165 Din. Za to plemenito in rodoljubno darilo izreka odbor vsem darovalcem najlepšo zahvalo.

× Skupščina skavtov. V nedeljo 6. oktobra bo 13. redna letna skupščina Dravske župe skavtov v Ljubljani ob pol 15. uri v risalnici I. drž. realne gimnazije v Vegovi ulici, kjer bo tudi ob 10. uri konferenca delegatov posameznih stegov Dravske banovine. Starši in prijatelji skavtizma so vladno vabljeni!

× Zveza selekcijskih zadrug za sivojavo dolensko govedo priredi v četrtek 10. t. m. ob 8. uri na sejnišču v Novem mestu plemenski sejem za rodovniško živino svojih edinic novomeškega in krškega sreza. — Vabljeni so vsi živinorejci, ki si nameravajo

nabaviti dobro plemensko govedo sivojave pasme.

× Arheološka izkopavanja v Stobih. Muzej kneza Pavla v Beogradu se je lotil s svojim osebjem z vso vmeno izkopavanja starin v znamenitih Stobih. Okoli sto delavcev vodi pri tem delu direktor muzeja Kašanin. Te dni se je mudil v Stobih znameniti italijanski arheolog prof. P. Marconi, ki vodi že več let izkopavanje na Siciliji. V Jugoslavijo je prišel glede organizacije velike razstave rimske umetnosti, ki bo v Rimu leta 1937. Prof. Marconi je izjavil, da bodo Stobi lahko tekmovali z antičnimi mesti v Italiji, ko bodo posamezne zgradbe iz rimskih časov docela odkopane.

× Obsojena zastrupljevalka. V Zaječaru so obsodili na doživljenjsko robijo Djurdjo Sokolovič iz Orešca. Djurdja je bila ločena in je živela v nekim Djordjevičem. Obtožena je bila, da je postopoma zastrupljevala z arzenom Djordjevičevega otroka. Ko je zvedela za strogo sodbo, se je razjokala.

× Uspeh naših plesalk. V Zagreb je dopotovala iz Amerike zagrebčanka Milčino- vič Vera, ki nastopa z velikim uspehom v Ameriki kot plesalka pod imenom Tashamira. V Zagrebu, Beogradu in Ljubljani bo samostojno nastopila, nakar odpotuje v Pariz in odtod zopet nazaj v Ameriko. — Lepe uspehe je dosegla tudi zagrebška plesalka Mercedes Goritz-Pavelić, ki se je ravnokar vrnila z velike turneje po Rumunski.

Liubliana

DNEVNA PRATIKA

Petek, 4. oktobra. Katoličani: Frančišek Seraf. Pravoslavni: 21. septembra, Kodrat, apostol.

DEŽURNE LEKARNE

Dr. Piccoli, Tyrševa cesta št. 6; Hočevar, Celovška cesta št. 62; Gartus, Moste, Zaloška cesta št. 18.

* Transfuzija krvi je že marsikateremu težkemu bolniku rešila življenje. Transfuzija je za prirodoslovca ena najzanimivejših operacij. Jutri bo o tej operaciji govoril v okviru rednih predavanj Prirodoslovnega društva g. prim. dr. B. Lavrič, ki nam bo transfuzijo obrazložil v govoru in sliki. Tudi kratak film bo pojasnjeval potek transfuzije, kakor jo izvajajo na drugem kirurškem oddelku v Ljubljani pod

vodstvom našega predavatelja. Predavanje se vrši jutri (5. t. m.) zvečer ob 18. uri v predavalnici Mineraloškega instituta univerze. Člani in prijatelji Prirodoslovnega društva pridite v čim večjem številu!

Filmsko predavanje SPD. V torek 8. t. m. bo predvajala svoje filme v Delavski zbornici ga. Ana Escherjeva po svojih številnih alpinskih ekskurzijah in prvenstvenih turah znana alpinistka.

* Na Društvo stanovanjskih najemnikov v Ljubljani se obračajo pogostoma, posebno pa v selilnih terminih, najemniki glede sporov, katere imajo s hišnimi gospodarji zaradi nejasnih ali pomanjkljivo sestavljenih pogodb o najemu stanovanj in lokalov. Društvo pa v takih primerih pri najboljši volji ne more vedno pomagati svojim članom, ker se že podpisane pogodbe o najemu stanovanj in lokalov ne dajo enostransko tolmačiti! Društvo stanovanjskih najemnikov opozarja svoje člane, da se že pred sklenitvijo pogodb o najemu stanovanj ali lokalov obračajo na društvo ter se na ta način izognejo kasnejšim neprijetnostim. Pisarna Društva stanovanjskih najemnikov se nahaja v Tavčarjevi ulici št. 3, II. nadstropje, ter je na razpolago svojim članom vsak dan razen nedelj in praznikov od 15. do 18. Letna članarina znaša samo 12 Din.

* Uprava Sentyakobskega gledališkega odra vabi k sodelovanju vse dame in gospe, ki imajo veselje do igranja. Prijave je nasloviti pismeno na upravo Sentyakobskega gledališkega odra. Vsak pa se lahko osebno zgleda vsak večer od 20. ure dalje v gledaliških prostorih v Mestnem domu.

Oči vsega sveta so uprte danes v črno cesarstvo Nečusa!

Zato prinaša naš kino kot edini in prvi v Ljubljani najnovejši pravkar dogotovljeni reportažni film Ufe - Dr. Riklji

Abesinija 1935

Premiera v kinu Sloga v nekaj dneh

Maribor

△ Narodno gledališče. Petek, 3. oktobra: Zaprto. — Sobota, 5. oktobra ob 20. uri: »Izdaja pri Novari«. Premijera. Bloki.

△ Praktični učiteljski izpiti na državnem učiteljskem v Mariboru se začnejo v petek, 8. novembra ob 8. uri dopoldne.

△ Ljudska univerza v Mariboru otvori drevi ob 20. uri v veliki kazinski dvorani svojo redno sezono. Nastopi operna pevka gospa Zlata Gjungenac z vrsto izbranih pesni.

△ Ljudsko gibanje. V mesecu septembru je bilo v Mariboru rojenih 96 otrok, in sicer 52 fantka in 44 punčke. V istem času je umrlo 46 oseb, in sicer 24 moški in 22 ženski. Porok pa je bilo v preteklem mesecu 48.

△ Brezposelnost. Zadnje tedne je število brezposelnih v Mariboru nekoliko padlo. Mnogo delavcev je bilo zaposlenih pri gradnji nove šole v Magdalenskem predmestju in pri urejanju mestnih ulic in cest.

△ Iz policijske torbe. Ne mine skoraj dan, da bi ne bila policiji javljena tatvina kolesa. Včeraj je nekdo odpeljal iz veže na Aleksandrovi cesti 22 kolo znamke »Waffenrad« posestniku Lovrencu Bohaku. Kolo je vredno 1200 dinarjev. Izpred hiše št. 6 na Aleksandrovi cesti pa je izginilo kolo visokošolcu Antonu Pukšiču. Kolo, ki je znamke »Steyer«, je vredno 1000 dinarjev.

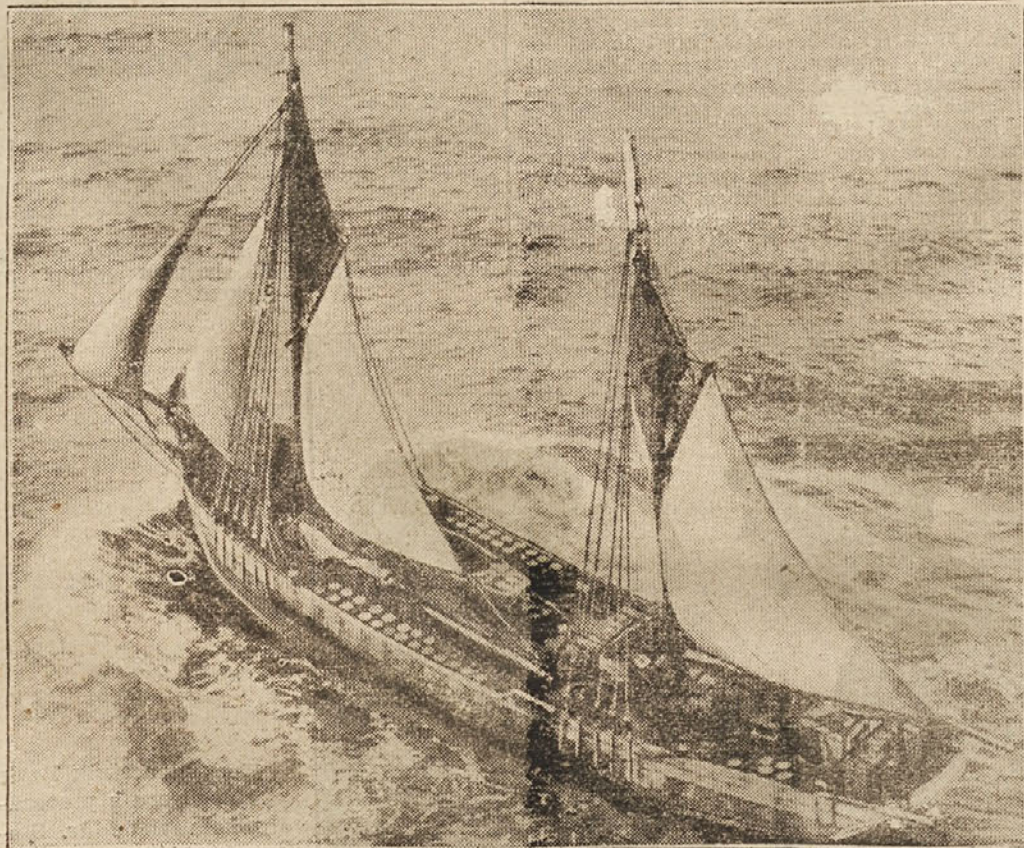
△ Zopet falsifikat. Neki ljudskošolski učence je našel v Prešernovi ulici 10dinarski kovanec. Oddal ga je policiji, ki pa je ugotovila, da je denar ponarejen. Kovance je temnejše barve in je brez zvoka. Skoraj vsak dan se pojavi v prometu ponarejen kovanec, zato je policija posvetila veliko skrb, da takoj izsledijo razpečevalce ponarejenih kovancev.

△ Mladi nastopijo. V ponedeljek, 7. oktobra nastopi v Narodnem gledališču »Dramski studio«, ki je že v preteklih letih presenetil Mariborčane z nekaterimi izredno učinkovitimi uprizoritvami. Tokrat pa uprizorijo Schöncherjevo dramo »Otroško tragedijo«. Občinstvo naj uprizoritev podpre s številnim obiskom in tako pokaže, da zna ceniti delo in trud naše mladine.

△ Borza dela išče za takoj torbarskega pomočnika. Informacije v pisarni v Gregorčičevi ulici.

△ S konja je padel. Posestniški sin 16letni Albert Horvat iz Sv. Jurija v Slov. goricah je za šalo zajahal konja, ki ni bil vajen jezdecu. Šala pa ga je drago stala. Konj ga je vrgel s sebe in Albert je obledel z zlomljeno nogo. Zdravi se v mariborski bolnišnici.

△ Košanje izročen sodišču. Včeraj je bilo zaslisevanje Košanca končano in je bil takoj nato izročen v sodniške zapore.



Francoska ribska ladja »Jacques Berthe«, ki se je 5 mesecev borila na odprtem morju z valovi preden se ji je posrečilo pristati po dolgi in nevarni blodnji po morju v Lundy Islandu. — V borbi z valovi je ladja izgubila vse rešilne čolne in vse krovne dele. Kapitan in več moških posadke so se morali več tednov preživljati z ribami in ustrelenimi morskimi ptici



Na svetovni razstavi v Bruslju je bila izvoljena za najlepšo žensko na svetu kraljica lepote iz Egipta. Dobila je s tem naslov »Miss Universum«.

△ Se ves tekoči teden sprejema gledališka blagajna gledališki abonma, ki se plačuje v mesečnih obrokih. Sedežev je še dovolj na razpolago.

△ Grajski kino: Danes premiera vefilma »Barcarola«. Krasen film velike ljubezni v veseli noči na lagunah Benetk. »Barcarola« je najnovejša Ufa-veledelo. V glavni vlogi Gustav Fröhlich in Lida Baarova.

△ Kino Union: Danes premiera najlepšega filma zadnjih let »Epizoda« s Paulo Wessely in Karlom L. Diehlom. Film, ki ga priznava svetovna kritika soglasno za dovršeno umetnost. Paula Wessely, ki igra glavno vlogo, si je pridobila s tem filmom na tekmovanju v Benetkah kot največja umetnica zlat pokal.

Celie

■ Sreski načelnik g. dr. Vidmar bo danes dopoldan predal posle novemu načelniku dr. Zobcu. Da je bil g. dr. Vidmar s svojim koncilijantnim nastopom izredno priljubljen v mestu in na deželi, prizna vsako iz kateregakoli kroga in strankarske pripadnosti. Dosedanjemu načelniku g. dr. Vidmarju želimo na novem službenem mestu, kakor tudi novo imenovanemu sreskemu načelniku gospodu dr. Ivanu Zobcu čim največ uspehov.

■ Za 12 Din mesečno že dobite dnevni »Glas naroda«, ki vas bo pravilno informiral o vseh stvareh, ki se tičejo našega javnega, tako socialno gospodarskega, kulturnega in političnega življenja. Naročite sprejema podružnica, Prešernova 6-1.

■ Po pomoti je bila očetno kislino pretoklo nedeljo 36letna Podhraske Katica, dninarica iz Huma na Sotli. Njeno stanje je bilo tako nevarno, da je bila prepeljana v bolnišnico, kjer je 2. t. m. po hudih bolečinah umrla. — V celjski bolnišnici je tudi umrla 11letna Jožefa Linko, hči drvarja iz Ljubnega. Njena 66 let stara mati Marija ja umrla 28. septembra itotam. Naj v miru počivajo!

Ptuj

Tatvina perila. Vdovi Gombač Antoniji na Pristanu je nekdo ponoči odnesel iz pralnice perilo s škafom vred. Trpi nad 1000 Din škode.

Mesto vena na grob pokojnega trgovca Šostarica Ludvika iz Ptuja, je daroval parni mlin Zadravec iz Središča ob Dravi Din 100 — za mestne rezeve v Ptuj. Hvala!

Pod voz je padel Krajčič Franc, 61letni blavec iz Drbelincev. Zaradi hude poškodbe je moral v bolnišnico.

Pretep z noži. V nedeljo je popivala družba fantov pri Krajcu Matiji v Grabonoškem vrhu. Ko so se opili, so se začeli prepirati med seboj. V temi so nekateri počakali na ostale tovariše in jih napadli z noži. Krajnc Anton, 18letni viničarski sin iz Grabonoškega vrha, je bil ranjen z nožem v leva pleča, Kozar Rudolf, 18letni poljski delavec iz Grabonoškega vrha pa je ranjen v vrat in desno stran prsi. Oba sta morala iskati pomoč v bolnišnici.

Zivinski semenj. Na živinski semenj, ki se je vršil v Ptuj 1. in 2. t. m., je bilo prignanih 816 glav živine, in sicer 114 volov, 241 krav, 16 bikov, 38 juncev, 53 telic, 6 telet, 38 konj, 111 kobil, 11 žrebet in 198 prašičev. Od prignane živine je bilo prodanih 258 komadov. Cene so ostale po večini neizpremenjene ter so se prodajali: voli po Din 250—350, krave po 150 do 235, bikji po 250—325, junci po 3—335, telice po 200—350 za kg žive teže, konji po Din 300 do 4.000, žrebeta po 250—1.500, prasci po 6 do 12 tednov stari za komad 50—100, pršutarji po 425—450, debeli prašiči po 450—5, plemeniti prašiči pa po Din 4—425. Razen 1 kobile in 1 žrebeta, ki so bili prodani v Avstrijo, je bila vsa živina prodana v tuzemstvo.

Radio

Petek, 4. oktobra.

Ljubljana: 11.00: Šolska ura: Zivani v naših narodnih pregovorih (Vojko Jago, dič). 12.00: Operne arije na ploščah. 12.45: Vreme, poročila. 13.00: Čas, obvestila. 13.15: Slike iz narave (plošče). 14.00: Vreme in borza. 18.00: Ženska ura: Ženske vojgojne naloge (ga. Kos). 18.20: Podoknice na ploščah. 18.40: Čas, vreme, poročila, spored. 19.30: Nacionalna ura. 20.00: Prenos iz Zagreba. 22.00: Čas, vreme, poročila, spored. 22.15: Jakl — svojim rojkom (izvaja Mandolinistični sekstet).

Gospodarstvo

Načrt novega združnega zakona

Po časopisnih vesteh posnemamo, da je pri- slojno ministrstvo sestavilo načrt združnega zakona. Kolikor je bilo mogoče dognati, je slu- žil za osnovo načrt, ki so ga sestavile združne organizacije, vendar samo za osnovo, ker je načrt ministrstva v nekaterih točkah bistveno drugačen. Od načrta do zakona je dolga pot, zato nikakor ni še rečeno, da bo iz načrta v neizpremenjeni obliki postal zakon. Prav po- sebnosti, ki jih je vneslo ministrstvo, so najbolj sporne, vsled tega lahko pričakujemo, da še nimajo končne oblike.

Kolikor je možno posneti iz poročil, vsebuje načrt naslednje važnejše razlike napram sedanjemu zakonu:

Uveljavi naj se princip demokratičnega gla- sovalnega prava (vsak član en glas) ali vsaj možno omeji princip pluralnega (posamezni član poljubno število glasov). Brez dvoma od- govarja združnemu duhu demokratični prin- cip, saj je (bi morala biti) združna bistveno demokratična ustanova. Vendar je praksa tudi tu pokazala velike nevarnosti čiste demokratič- nosti, zato se je uveljavilo tudi v združništvu pravilo: srednja pot, najboljša pot!

Zveze združ naj se dele na revizijske in na poslovne, tako, da bodo opravljale denarne in blagovne posle posebne poslovne Zveze. To ima svoje dobre, pa tudi slabe strani. Vendar po- meni ta ločitev delitev dela, ki je v naprednem inozemstvu že popolnoma izvedena tudi v za- družništvu, na področju bivše Avstrije na polo- vico, na Balkanu pa je delitev dela šele v za- četku. Važnejše kot načelo samo, je način orga- nizacije revizijskih in poslovnih zvez in njihov medsebojni odnos. Če bo to posrečeno, potem utegnejo dobre strani prevladati nad slabimi. Za ustanovitev revizijske Zveze bo treba 200 združ, za poslovno pa precej manj. To je v redu, ker je za uspešno revizijo potrebno dobro

kvalificirano strokovno osebje in zadostna gnotna sredstva, ki jih samo veliko število za- druž lahko opravi skupaj. Za poslovne zveze pa ni toliko merodajno število za kolikor predmet obratovanja in gospodarsko-geografski okoliš.

Kreditne zveze naj se združijo v posebno revizijsko (?) Zvezo, ki naj obsega teritorij cele države (?). Tendence za tako grupacijo je znana, vendar dvomimo, da bi praksa potr- dila pravilnost te namere. Nek pregovor pravi: kdor ima denar, ta je svetla vladar.

Članstvo združ pri Zvezi in Zvez pri osred- nji Zvezi bo obvezno. Prav! Saj prav združje združ naj najbolj krše idejno in poslovna načela, ker nimajo kontrole nad seboj.

Kazenske sankcije zaradi kršitve pravnih predpisov in zdravih poslovnih načel bodo moč- no poostrene; zlasti pa bo revizijska zveza ime- la večje pravice. To je pravilno, saj je doslej še tako rigorozna revizija ostala prav pri naj- bolj zanemarjenih združah dostikrat brez- uspešna, ker revizijska oblast ni imela nikake eksekutivne moči proti njej.

Končno pravilo poročila, da bo zakon onemo- gočil politične vplive na združje. Tudi to bi bilo koristno, čeprav pogosto pretiravamo s ti- radami o škodljivem vplivu politike in združje. Vprašanje je le, kako združje z zakoni depol- itizirati, dokler so ljudje, torej tudi združniki, politični. Doslej se je vselej izkazalo, da je šlo pri depolitizaciji od zgoraj za oslabitev politič- nega nasprotnika, zato tudi poskus depolitiza- cije od zgoraj združništvu doslej niso koristili, pač pa so škodovali.

Prepričani smo, da bo imeli pri končni redakciji zakona odločilno besedo izkušeni za- družni strokovnjaki, da bi se ne zgodilo, kakor to z mnogimi drugimi gospodarskimi zakoni, ki jih je bilo treba popravljati, ker v praksi niso dali zaželenih uspehov.

Prva razstava gorenjskih rejcev malih živali v Kranju

V letošnji pomladi je bilo v Kranju usta- novljeno društvo *Gorenjski rejci malih živali v Kranju* z namenom, da širi smisel za umno rejo malih živali in budi socialni čut za po- moč brezposelnim in revnim na ta način, da deli v ta namen brezplačno živali pod pogo- jem, da vrne prejemnik ob letu enega mla- diča, ki ga društvo zopet podari naprej pod istimi pogoji. Ta akcija društva je naletela pri vseh slojih na pravilno umevanje in vi- doma so se širile vrste gorenjskih rejcev. Za- nimanje za to vrsto malega gospodarstva pa je prodrlo že tako daleč in v tolikem obsegu, da so bili gorenjski rejci naravnost prisiljeni, da se pokažejo tudi v javnosti, kar so prav posrečeno izvedli v svoji prvi veliki razstavi *gorenjskih malih živali*, ki je bila otvorjena z obritno razstavo v prostorih Majdičevega mlina v Kranju. Že tedne poprej so se vestno pripravljali, odbrali živali in pripravljali razstavne kletke pod spretnim vodstvom moj- stra g. Kristana Ivana, tajnika gosp. Herleca Emila in vestnega društvenega gospodarja g. Likozarja Joška.

V nedeljo je bila slovesna otvoritev, katero je počastil s svojim pokroviteljstvom in ob- iskom tudi ban dr. Natlačen Marko. Pred vho- dom v razstavni prostor Gorenjskega rejca je sprejel g. bana in njegovo spremstvo društveni odbor in člani društva, z nagovorom pa je pozdravil g. bana tajnik g. Herlec in ga pro- sil naklonjenosti pokretu, ki stremi za po- vzdigo umne reje malih živali in nuditi pomoč malemu človeku v tej gospodarski stiski. Ko- račnji 6 letni Herlecevo Branko se je strumno predstavil gospodu banu z lepim šopkom rde- čih gorenjskih nageljnov in pozdravom. V imenu Zveze društev rejcev malih živali je pozdravil g. bana tajnik Zveze in urednik li- sta Rejcev malih živali g. Inkret Alfonz, orga- nizator rejskega pokreta. Skoraj pol ure se je zadrževal g. ban pri gorenjskih rejcih in občudoval njih živalce, katerih je bilo ničko- liko vrst in pasem.

V nedeljo na dan otvoritve je bil poset na- ravnost velikanski, da so rejci komaj zadovo- ljevali radovednim vprašanjem obiskovalcev, kar je znamenje, da se naš človek vedno bolj zanima za to lepo in koristno panogo našega malega gospodarstva. Razstava bo odprta ves teden in še v nedeljo, kar bo nudilo dovolj prilike, da obiščete to prvo prireditve gorenj- skih rejcev.

Gospodarske vesti

Službeni list kr. banske uprave Dravske banovine objavlja v 79. številki od 2. oktobra: Pravilnik k določbam o neposrednih davkih v zakonu o proračunskih dvanajstlinah za mesece avgust—december 1935 ter januar—marec 1936 in o naknadnih in izrednih kreditih k prora- čunskim dvanajstlinam za mesece april—julij 1935 in k proračunu drž. razhodkov in dohod- kov za l. 1934/35, kakor tudi o izpremembah in dopolnitvah pravilnika o neposrednih dav- kih. — Navodila za poslovanje tehničnih kontro- lorjev pri rafinerijah rudninskih olj. — Izpre- membe v staležu banovinskih uslužbencev na področju Dravske banovine. — Razne objave iz »Službenih novic«.

Italijanska naročila na Poljskem. Italijan- ska vlada je te dni v Lodzu na Poljskem naro- čila 300.000 vojaških koczov za skupno ceno 4,5 milij. lir. Pravijo, da bo v drugih tovarnah na- ročila nadaljnjih 50.000 komadov. Večja ita- lijanska naročila je dobila tudi tekstilna indu- strija v Bielostoku. Pri kemičnih tovarnah v Slez- ji so Italijani naročili konzerve.

Kmetijska statistika. Ministrstvo za kmetij- stvo je izdalo tiskano publikacijo: »Poljopri- vredna godišnja statistika za leto 1934.«, ki vse- buje podatke o površinah terpridelkih polje- delskih sadežev, vinogradništva, sadjarstva in

živinoreje; dalje o izvozu in uvozu kmetijskih pridelkov in izdelkov, domače živine ter nje proizvodov, divjačine, kmetijskega orodja, strojev in drugih potrebščin za kmetijstvo. — Knjižica stane Din 70.—. Interesenti si zamorejo podatke iz te publikacije izpisati pri kmetij- skem oddelku kraljevske banske uprave in sre- skih načelstvih, za kar je vložiti s 5 Din kole- kovane prošnje.

Izvoz lesa v Italijo. V šibeniški luki je bil pretekli mesec promet z lesom prav dober. — 96 odstotkov vsega natovornega lesa je šlo za Italijo.

Delavstvo proti draginji. Danes bo v Beo- gradu veliko zborovanje Glavnega delavskega saveza proti draginji. V pozivu na to zborova- nje navedajo delavske organizacije svoje trajno prizadevanje za povišanje mezd, ki pa ni rodilo vsaj tolikšnih uspehov, da bi bil dosežen eks- istenčni minimum delavstva.

Nemški premog za Belgijo. Med nemško in belgijsko vlado je bil dosežen sporazum o izvo- zu nemškega premoga v Belgijo.

Serum proti tuberkulozi govede. Švicarski bakteriolog H. Spatlinger je odkril serum proti goveji tuberkulozi. Tozadevne poskuse, ki jih dela že od leta 1932. v Ulstru, so dali prav do- bre rezultate.

Italijanska naročila pri Bafi. Italija je na- ročila pri Bafi 400.000 parov čevljev. Bafine tvornice v Zlinu delajo z vsi paro, tako da jim celo primanjkuje usnja. V CSR so pokupili vse kože, ki jim je cena zavoljo tega znatno posko- čila.

Ribijska borza na Sušaku. 1. oktobra je bila na Sušaku v okviru tamošnje ZTOJ anketa o ribji borzi. Sprejet je bil pravilnik, ki bo po- slan pristojnim oblastem v odobritev.

Naš izvoz v Nemčijo. Po podatkih nemške statistike smo izvozili v Nemčijo v prvi polovici letošnjega leta naslednje kmetijske in gozdne proizvode (v oklepajih vrednost v milij. mark): 2119 vagonov pšenice (1,60 milj. mark), 6209 vagonov koruze (4,07), 9 vagonov detelinega se- mena (0,1), 323 vagonov konoplje (1,54), 10 va- gonov hmelja (0,22), 202 vagona suhih čespej (0,64), 21 vagonov marmelade (0,07), 15 vagonov zdravilnih zelišč (0,09), 992 vagonov hrastovega lesa (1,12) in 70 vagonov hrastovih dog (1,0 milij. mark).

Direktor Čampa

Ob premieri J. Kranjčeve drame v Dramskem gledališču

Po Kreftovih »Malomeščanih« in Vombergar- jevem »Zlatem teletu«, ki sta proti koncu lan- ske sezone vsak po svoje vzbudila dokaj zama- nja, dasi v različno smer, smo v začetku te se- zije v četrtki videli na odru J. Kranjčeve pe- dejansko dramo »Direktor Čampa«.

J. Kranjce se je tu lotil problema, ki je vse- kakor zanimiv in za naš čas značilen.

Gimnazijski ravnatelj Čampa je poosebljena podlost, strašen negativ, ki je tem huji, ker svoje podlosti niti ne čuti. Človek brez jedra, brez vsake notranje vsebine. V mlajših letih se je vdajal strastem, menjal nazore kakor srajce, upropačal je ljudi, vse navidez zato, ker se je hotel obdržati na površju, v bistvu pa prav za prav radi tega, ker je po svoji notranji struk- turi razsumska žival brez najmanjšega etičnega občutja. Suženj poltne strasti, suženj pohlepa po oblasti in denarju, to je direktor Čampa.

Tej negativni, vseskozi destruktivni in do gnusa odvratni naturi polaga pisatelj na jezik besede: »Jaz sem naš čas, naša doba!«

S tem jo do neke mere utemelji ali vsaj po- jasni. Logično poslednje je vse dojanje, vse do- gajanje povezano s to osrednjo figuro in trdno zgrajeno okrog nje.

Antipod Čampe je suplent Križaj, predstavnik novega rodu, ki išče resnice in hoče pravice. Čampa ima družino, izvednjozinsko pa je ži- vel 10 let s prof. Marijo. Ta mu je dala ves svoj denar, da ga je vložil v industrijsko pod- jetje »Deltax«, ki mu predseduje.

— Cene novega vina v Šibeniku se gibljejo med 150 do 170 Din za hl. Kupcev je prav malo, in kar jih je, še ti so večinoma le iz Sli- venije.

— Plemenski sejmji rodovniške govedi v letu 1936. Na osnovi §35. zakona o pospeševanju živinoreje in po zaslišanju selekcijskih zvez vseh pasemskih okolišev odrejam, da se imajo vršiti v letu 1936, sledeči plemenski sejmji za selekcionirano rodovniško govejo živino. 1. Go- renjska cikasta (pingavska) pasma: 15. maja v Kranju, 15. oktobra v Mengšu. — 2. Ormoška cikasta (pingavska) pasma: 2. maja in 26. sep- tembra v Ormožu. — 3. Sivopšenična (pomur- ska) pasma: 3. aprila in 3. novembra pri Sv. Jurju pri Celju. — 4. Svetloolisasta (simentalska) pasma: 25. aprila in 26. oktobra v Beltincih. — 5. Dolenjska sivorjava (montafonska) pasma: 15. aprila v Velikih Laščah, 10. oktobra v No- vem mestu, 22. oktobra v Velikih Laščah. — 6. Slovenska bela (marjadvorska) pasma: 3. maja v Šmartnem ob Paki, 25. oktobra v Mariboru. Za slučaj, da pade določen dan na cerkveni ali državni praznik, se obavi sejem na prihodnji delovni dan. Nikdo ni upravičen, da bi priredil razven tu obavljenih še kakšne na- nadlne plemenske sejmje. Plemenske sejmje vo- dijo po časnihih sejmjskih redih od krajevske banske uprave določen živinorejski strokov- njak. — Ban: dr. Marko Natlačen.

Borzna poročila

DEVIZE

Curih, 3. okt. Beograd 7, Paris 20'23, London 15'0525, Newyork 307'25, Bruselj 51'85, Milan 24'975, Madrid 41'925, Amsterdam 207'75, Berlin 123'40, Dunaj 57'55, Stockholm 77'60, Oslo 75'60,

Šlo je za mlade odvet- nike, ki segajo za kruhom

1. oktobra je imela ljubljanska odvetniška zbornica, ki obsega vso Slovenijo, občni zbor. Poleg običajnega dnevnega reda, to je poročil o delovanju in pretekli poslovni dobi in račun- skih zaključkih, so prišle po treh letih na vrsto volitve upravnega odbora in disciplinskega so- dišča. Ravno ta točka je povzročila letos šte- vilno udeležbo, skoraj dvakrat večjo kot po- navadi. Nekateri listi so poročali, da se je pri postavljanju kandidatur pojavila politika in da je večina uspeła, ko je politiko preprečila. Po vtisu, ki so ga mnogi udeleženci obnega zbora dobili, nima tolikšne vloge politika, kakor pa jo ima socialni položaj zlasti mlaj- ših odvetnikov, ki skoraj begajo za kruhom. Ravno mlajši smatrajo, da bi bilo treba po- živeti delo zbornice v tem pravcu in ji tedaj dati obeležje aktivne stanovske organizacije. Mlajši zagovarjajo koordinacijo interesov, pa mislijo, da tega starejši ne bi mogli izvesti. Zato so želeli upravo, ki bi ustrezala njihovim interejam. V to svrhu so postavili posebno kandidatsko listo, dočim je stara uprava želela obdržati prvotno stanje. Pod vtisom eksistence druge liste pa je tudi stara uprava pristala na precej dalekosežne izpremembe. Na dveh listah je bilo tedaj več skupnih kandidatov, tako, da se je končna borba vodila bistveno za predsedniško mesto. Pred pričetkom volitev je odvetnik dr. Ražem v imenu opozicije prošil za besedo in jo je tudi dobil. Izjavil je, da so časi težki in da zahteva vnanji in notranji politični položaj spremembo v vodstvu zbor- nice.

Po štetju glasov, trajajočem nad dve uri, so zborovalci pozdravili kot novega predsednika dr. Janka Zirovnika, kot podpredsednika pa dr. Rudolfa Krivica, ki sta se toplo za- hvalila za izkazano zaupanje. Kandidata mlaj- še generacije dr. Josip Hacin in dr. Juro Adlešič sta dobila po 44 glasov, zmagovalca pa po 89, kar je v prvi vrsti zasluga starejših.

V ostalem ima upravni odbor še 15 članov iz raznih krajev Slovenije. Disciplinski svet, ki bdi nad pravilnim poslovanjem odvetnikov, šteje 18 ljudi, ravnotako razdeljenih po širni domovini.

Na kraju je skupščina volila še zastopnike v spravevalne komisije za sodniške in odvet- niške izpite.

Po skoro štiriurnem trajanju zborovanja je novi predsednik zaključil sestanek z apelom,

Kopenhagen 67'10, Praga 12'72, Varšava 57'80, Atene 2'90, Carigrad 2'45, Bukarešta 2'50, Hel- singfors 6'6350, Buenos-Aires 0'84.

LJUBLJANA, 3. oktobra. Amsterdam 295'887 do 2973'42, Berlin 1755'63—1769'50, Bruselj 737'75—742'81, Curih 1424'22—1431'29, London 213'63—215'68, Newyork 4338'58—4374'89, Pariz 288'03—289'47, Praga 181'05—182'16, Trst 355'03 do 358'11.

VREDNOSTNI PAPIRIJI

ZAGREB, 3. oktobra. 7% investicijsko poso- jilo 77'50—78—79—77, Vojna škoda 356—357 do 353, okt.-nov.-dec. 357 b, 7% Blerovo posojilo 69 b, 6% begluške obveznice 60—61'50, Agrar- na priv. banka 228—230, Dunaj-Zagreb 857'50 do 867'50—862'50, Dunaj-Beograd 868'29—858'29, Grčija-Zagreb 31'15—31'85—31'50, Grčija-Beo- grad 31'50 pon., Priv. klir. London-Zagreb 232'70—234'30—233'50, London-Beograd 234'42 do 232'82, Madrid-Zagreb 556—566—561, Ma- drid-Beograd 570 pon., Trboveljska 100—110. Izis 40 b, Sefer. Osijek 130—140, 7% slab, pos. v Parizu. —

BLAGOVNO TRŽIŠČE

NOVI SAD, 3. oktobra. Pšenica: bačka 149 do 151, bačka ladja Tisa 154—155, bačka ladja 152 do 155, slovarska 149—151, sremska 149—154, banaška 147—151. Oves: bački, sremski in sla- vonski 117'50—120, Rž ne notira. Ječmen: bački, sremski 64 kg 127'50—130, Koruza: bačka in sremska 93—96, banaška 92—94. Moka: bačka in sremska 0g in 0gg 220—240, št. 2 200 do 220, št. 5 180—200, št. 6 160—180, št. 7 140 do 150, št. 8 110—115. Fižol neizpremenjen. Otrubi: bački, juta vreče ladje 90—91. Tendence čvrsta. Promet srednji.

da za složno delo nikdar ni bilo ovir in da jih tudi v bodoče ne sme biti.

Obe skupini sta se zadovoljni razšli in je tako odvetniška stanovska organizacija poka- zala svojo visoko stopnjo.

Sv. Peter pri Mariboru

V Sv. Petru pri Mariboru se je danes pri- petila huda nesreča, ki je zahtevala tri žrtve. Zjutraj, ko je vstala Amalija Dvor- šakova in si svetila s petrolejko, ji je nena- doma padla iz rok in kmalu je bila soba v plamenih. Nesrečna žena je hitro pograbila 8letnega sinčka Ivana in si skozi plamene utrla pot na prosto. Pri tem je zadobila take opekline, da se je zgrudila nezavestna. Ropot je zbudil moža Alojzija in ko je videl nevarnost, je pričel ogenj gasiti, pri tem pa se je po vsem telesu grozovito opeknel. Sele prihitei sosedje so ogenj pogasili. Tri nevarno opečene Dvoršakove pa so morali prepeljati v mariborsko bolnišnico.

= Sport =

Velike medklubske kolesarske dirke

Agilno kolesarsko društvo »Ljubljanka« Do- brunje pri Ljubljani razpisuje za nedeljo 6. ok- tobra velike medklubske kolesarske dirke na progi Stepanja vas—Bessica za vse kategorije in za neverificirane vozače-kolesarje. Start in cilj je pred gostilno Kregar v Stepanji vasi. — Start glavne skupine točno ob 14. uri z 4 obrati 80 km. Ta grupa ima solo start z 2 min. pre- sledki. Juniorska grupa start ob 13. uri z 2 obratoma 40 km. Vozi se v grupi. Neverificirani vozači vozijo v dveh skupinah in to do 30. leta starosti in preko 30 let z enim obram 20 km. Obenem se bo tudi vozilo za prvenstvo kluba.

Pravico startanja imajo vsi verificirani voza- či Kot saveza kralj. Jugoslavije in kolesarji, kateri niso včlanjeni v sekcijah. Vozi se po pravilniku Koturskega Saveza in cestno poli- cijskih predpisih. Vsak vozač vozi na lastno od- govnost. Kolesa morajo biti opremljena s si- gurnimi zavorami in zvonceom.

Prijava znaša Din 10.— za vsakega vozača. Prireditelj si pridržuje pravico spremembe pro- grama. Po dirki razdelitev nagrad v gostilni Kregar. V slučaju slabega vremena se dirke prelože na 13. oktobra.

Po desetih letih »Delta« propade. Direktor Čampa se je postaral, njegova ljubica tudi. — Zdaj pozna direktor samo še »državo, zakon in pravilnike«. Mariji brutalno vrže v obraz, da je ni nikdar ljubil in da je bilo vse le nizka strast.



V to dušeče ozračje pride suplent Križaj. Mlad, svež, uporen in resnoljubljen se upre direktorjevemu tiranstvu. So namreč še volitve vmes. Čampa zahteva, da gredo profesorji volit, vladno stranko seveda.

Razen tega je na zavodu gojenka Zina Sušni- kova, ki je imela neke letake — proti »Delti« in ljubavna pisma. Čampa kliče konferenco, ki naj bi sklenila izključitev mlade dijakinje. Kri- žaj pa vse skupaj prekine in pove, da dekle iz- stopi, ker je njegova nevesta.

Na direktorja pada udarec za udarcem. Zena ga zapusti. Mija se zastrupi, starejšega sina, ki hodi svoja pota, mu iz političnih vzrokov zapro. Križaj pa, ki ga je Čampa z deaunciacijami pahnil iz službe, je prevzel uredništvo delav- skega lista. Po hrupni delavski demonstraciji pride zmagovito k Campi in mu pove: »Zloči- nee!«

Dramo je režiral in vlogo Čampe igral M. Skrbinek z res mojstrsko spretnostjo. Živi in resnični so bili tudi prizori, ki brez te spretn- reže ne bi pomenili nič. Z njim so tvorili skladno celoto tudi vsi sodelujoči. Gospa Marija (Saričeva) je v nekaterih momentih dosegla tra- gično veličino, dijakinja Zina Sušnikova (Se- verjeva) je bila mladostno pristna in je svojo vlogo, ki igralsko ni lahka, odigrala vseokoli prav dobro. Tudi ostale ženske vloge: prof. Ko- drička, teta (Juvanova) itd. so bile v dobrih ro- kah. Profesorja, ki sta ju podala Cesar in Lipa, sta bila tipična in tako življenjsko resnična, da so jim celo navzoči profesorji navdušeno ploska- li. Bratina je dal posrečenega slugo in spet do- kazal, kako važne so za celoten uspeh dela manjše vloge. Močno, a prepatetično je odigrana vloga suplenta Križaja. — Gledališče je bilo dokaj polno in občinstvo je ploskalo in ploskalo. Lipahu celo ob odprti sceni.

Kot odrsko delo je najnovejša J. Kranjčeva drama vsekakor uspeh in pomeni tudi za avtor- ja napredek. J. A.

Salomonska sodba v Abesiniji

Ruski književnik P. M. Krasnov je pred nekaj leti izdal zelo zanimivo mladinsko zgodbo »Mantik«, ki jo pa čitajo radi tudi odrasli. Zgodba se dogaja v današnji Abesiniji po končani svetovni vojni. Kljub temu je to še vedno isti svetopisemski kraj, isto patriarhalno življenje, ista srednjeveška pobožnost, morala, pravo, borbenost, vse viteške vrline in preroki, vse odeto z debelo kožo, kakor da je ta prečudni narod ves zapečaten in ki živi skoraj vertikalno pod solnčnimi žarki. Krasnov opisuje zanimivo sceno abesinskega patriarhalnega sodišča, ki ne sodi po pisanih zakonih, pač pa po sili običajnega prava, po zakonih in notranjem prepričanju modrih sodnikov.

Na sceno je postavil Krasnov znanega Ras Alula, ki je junak in politik ter spominja na Shakespearovega »Warwicka«, tvorca kraljev in očeta nesrečnega Neguša Lidy Jasu. O njegovem razumu, hrabrosti, viteški širokogrudnosti in diplomatski lokavosti pripoveduje Alessandro Sapelli, ki je bil očevidec tega Salomonovega sodišča, in to z navdušenjem in spoštovanjem, čeravno je bil Ras Alula nekoč zaveznik Italije, drugič zopet njen najhujši sovražnik. Sodbo in izvršitev kazni je Ras Alula izvrševal javno, pod milim nebom, sliče kot Louis Sveti, francoski kralj, ali Henrik Ptihar v »Lohengrinu«, v senci prastare sikomore!

Na vrsti je težak zločin. Tat je odnesel denar iz spalnice gospodarjeve hiše. V sobo sta lahko prišla samo dva izmed njegovih slug. Oba sta bila znana zaradi svojega poštenja. Razen njiju ni smel nihče prestopiti praga spalnice, kajti z ulice soba ni imela niti vrat, niti oken, pač pa samo ozko duplino, skozi katero se ne bi mogel preriniti niti šakal. Preiskava je dognala, da mora biti eden izmed dvojice obtoženih lopov. Vendar kateri? Oba sta prisegala, da sta nedolžna. Za pričo sta klicala Mater božjo, arhangele in angele in se pri tem posluževala znamenitih domačih izrekov »Umri, cesar moj, če lažem«. Obojica uživa zaupanje, pa vendar

je eden izmed njiju izvršil zločin, drugi pa je nedolžen.

Ras Alula je v zadregi. Njegov glas nepogrešljivega pravoreka je stavljen na težko preizkušnjo, da ne osvobodi krivca in obsodi nedolžnega. Treba je namreč vedeti, da se v Abesiniji kaznuje z odsekanjem desne roke. Da bi svojo slavo ohranil, je duhoviti Ras odstopil pod izgovorom posebnega spoštovanja predsedstvo sodišča izkušenemu starcu »sumic« Desti Sellasie. Starček je pozval oba obtožena, da prisežeta, vendar s tem ni dosegel priznanja pravega zločinca. Zato je dejal: »Krvnik semkaj! To dvojico pa mi odvedite v spalnico, iz katere je bil upraden denar in vsak izmed njiju naj vtakne roko skozi odprtino, skozi katero ne more niti šakal.«

Rečeno, storjeno. Prispel je krvnik. Roki sta v dolbini. Tedaj pa se je brijtni starček z nasprotni strani približal dolbini in z gromovitim glasom zaklical: »Krvnik! odseči lopovu roko!« V tem trenutku je ena roka izmaknila, drugo je starček zgrabil z obema rokama in ves radosten zaklical: »Ta je nedolžna!«

Ali ni to Salomonova sodba? Ali pa scena iz knjige kraljev? »Kaj pa bi bilo, če bi obojica izmaknila roko?« je pozneje vprašal Sapelli duhovitega sodnika. Starček je smehljaje odgovoril: »Kaj? To bi značilo, da sta oba nedolžna ali pa da bog ne želi, da bi bil grešnik kaznovan na zemlji in si sodbo pridruže sebi.« »Kaj pa če bi nedolžni v strahu hitreje izmaknil roko, kakor zločinec?« — »To se ne bi zgodilo,« je odgovoril starček. »Zakaj?« — »Zato, ker lopov, kadar čuje naredbo, namenjeno krvniku, hipno pomisli: »Sigurno bo meni odsekal roko!« Nedolžni bo pa mislil bolj počasi: »Kaj pa če bi krvnik po nepredvidnosti odsekal mojo roko?« Pa je ta razlika velika? je zopet vprašal Sapelli. »Dovoljna, da sem v svojem pravoreku lahko siguren,« je odgovoril starček. Le poglejte, kako so tile psihologi.



Italijanske čete taborijo v Eritreji v velikih šatorih.

gospodarski vpliv koncerna Yasuda na Japonskem ni nič manjši, kakor Mitsui ali Iwasaki. Leta 1904. in 1905. je financiral rusko-japonsko vojno in je še danes največji delničar južnomandžurske železnice.

Koncern Sumitomo igra veliko vlogo v japonskem gospodarstvu. Sumitomo kontrolira kapital ene milijarde jenov. Glavna panoga tega koncerna je metalurgija. Sumitomo je specialist za baker in jeklo. Skoro vsa produkcija tega koncerna je povezana s pogodbami z ministrstvom vojske in mornarice.

Poleg teh štirih magnatov japonskega velekapitala zaslužijo pažnjo tudi nekateri drugi. Med njimi n. pr. kralj cementa Asako, ki je iz navadnega pouličnega prodajalca postal milijonar. Nadalje kralj bakra Kuhara, ki stoji na čelu fašistične stranke Seyukai.

Vsi ti velekapitalisti igrajo veliko vlogo ne samo v japonskem finančnem, pač pa tudi političnem življenju.

Sokolstvo

Okrožnica sokolskega saveza za obletnico smrti blagopokojnega viteškega kralja

Beograd, 2. oktobra. Za obletnico smrti blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja je Savez Sokola kraljevine Jugoslavije poslal Sokolstvu tole okrožnico

9. oktobra bo obletnica tužnega dne, ko je strahovita vest poročala vsemu našemu narodu, da je naš kralj Aleksander I. mrtev. Ta strašna vest je posebno hudo odjeknila v naših sokolskih srečih in naših sokolskih vrstah, kajti mi Sokoli smo dobro poznali njegovo blago srce, ki je bilo vedno za nas. Zavedali smo se težke izgube, ki nas je zadela. Tedaj smo si spontano zapisali v svoje duše obljubo, da bo spomin nanj v sokolskih vrstah trajen.

Da je ta naš sklep res čvrst, hočemo pokazati na dan prve obletnice. V to svrho je uprava saveza odredila:

1. Naj se v vseh sokolskih edinicah vrši spominska proslava blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja s tem, da se priredi svečano sejo v sokolskih dvoranah s sodelovanjem vsega članstva. Dnevni red se naj bo: a) otvoritev seje, b) predavanje o veličini kralja mučenika in njegovih zaslugah za jugoslovanstvo, c) prigodna recitacija, d) glasbena točka. Dvorana naj bo okrašena s sliko kralja mučenika, z zelenjem in cvetjem, z izreki viteškega kralja, ki jih je izrekel na Sokolstvo, in s svetilko. V krajih z več sokolskimi društvi se vrši skupna seja.

2. Ta dan se izvede široka socialna akcija v korist socialnega fonda viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja pod imenom »Dan sokolskega bratstva«. Akcija bo obstojala v zbiranju sredstev in njihovi razprodaji. Sredstva za človekoljubno akcijo se bodo zbirala v gotovini in drugih predmetih, zlasti v živilih. Denar se bo zbiral s prodajo »sokolskih src« in z zbiranjem prostovoljnih prispevkov.

3. V okviru te človekoljubne sokolske akcije je treba prirediti še eno veliko sokolsko manifestacijo, namenjeno v spomin na velika kraljeva dela socialne pomoči za siromašne in nesrečne sokolske brate. V smislu te akcije se proglašajo 9. oktober za dan »sokolskega posta«. Vse članstvo Saveza Sokolov kraljevine Jugoslavije naj omeji ta dan svoje obede do skrajnosti, da doseže s tem čim večji prihranek izdatkov. Pri otrokih in naraščajnikih naj znaša prispevek po 1 dinar, pri odraslih po tri dinarje, pri

članih otrokih in naraščaju kmečkih »po 50 par, pri odraslih po en dinar. C nabranega denarja pojde 10 odstotkov v »Socialni fond Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja« pri Savezu, 40 odstotkov v isti fond pri posameznih župah, 50 odstotkov pa dobe ostala društva oziroma čete.

Izlet Sokola I

Končalo se je poletje in z njim kopanje in drugi poletni užitek. Predno nastopi jesensko deževje, hoče še vsakdo izrabiti lepe solnčne nedelje, da poleti na večji ali manjši izlet v okolico. Tudi Sokol I hoče zbrati svojo številno taborsko družino od najmlajših do najstarejših ter prebiti ves dan v prelepi naravi. V nedeljo 6. t. m. bo priredil izlet v Dobrunje. Odhod s Tabora bo ob 9. — povratek na Tabor pa že ob 18. uri S seboj bomo imeli društveno godbo in pa poljsko kuhinjo, ki bo poskrbela za ceno in dobro kosilo. Poldrugo uro hoda v eno smer ter 6 ur razvedrila v krasni jesenski naravi, bo prijalo tako starim kakor mladim. Zato pričakujemo, da bo v nedeljo zbrana vsa taborska družina, kakor tudi starši naše dece in naraščaja. — Zdravo!

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Pri malih oglasih reklamnega značaja stane petina vrsta 2 Din. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znamkah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu.

KOMFORTNO STANOVANJE, sestojee iz treh do štirih sob v sredini mesta iščem za 15. oktober. Ponudbe na upravo pod »Centralna legac«.

KLAVIR kratak v dobrem stanju kupim. — Ponudbe z opisom instrumenta na oglasni oddelek pod »Dober zvok«.

KORESPONDENTA večjega slovenskega in srbohrvatskega ter nemškega jezika, samostojnega v knjigovodstvu, išče veliko industrijsko podjetje v Sloveniji. Ponudbe z vsemi podatki na upravo pod »Takojsen nastop«.

MALA PAPIGA se je zatekla. — Naslov v upravi.

INTERESENTI!

Glede prodaj in nakupov

„ stanovanj

„ služb

„ posredovanj kapitala

„ posojil

„ raznih informacij

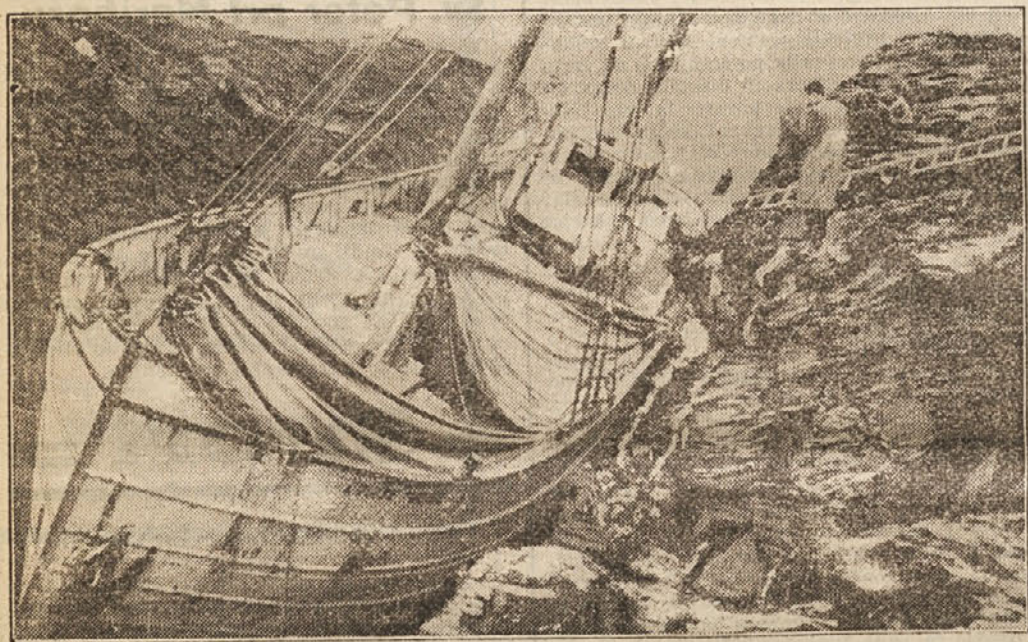
poslužite se vedno učinkovitih

MALIH OGLASOV

„GLASA NARODA“

ki je najcenejši in zato

najbolj čitan dnevnik



Angleško ladjo »Louise Yvonne« je morje pri Devonu vrglo v megli na skalnato obrežje. Ladja je obtičala med dvema pečinama. Posadko so vso rešili.

Japonski Rockefelleri

Med velikimi japonskimi industrijalci in kapitalisti tvori posebno skupino dvajsetorica najbolj bogatih osebnosti. Največja med velikani pa je četvorica, ki predstavlja višek japonskega finančnega sveta in ki ima ogromen vpliv na vse javno življenje v državi. To so rodbine Mitsui, Iwasaki, Yasuda in Sumitomo.

Rodbina Mitsui je pred kratkim proslavila 300letnico svojega obstoja. V teku zadnjih 40. let se je podjetje Mitsui pretvorilo v ogromen finančni koncern modernega tipa. Trenutno razpolaga ta koncern s kapitalom 3 milijard jenov. Sistem koncerna kontrolira 127 največjih delniških družb. Mitsui — to so v prvi vrsti banke, zavarovalnice, trgovine. Mitsui ima monopol za nakup svile, ki jo izvažajo. Svila je najvažnejši proizvod japonskega gospodarstva. Mitsui pa ima monopol tudi v izvozu bombaževine in predvsa.

Tvrdka Mitsui ima nadalje izključno pravico na uvoz bombaža. V njenih rokah je potemtakem usoda vse japonske tekstilne industrije. Tvrdka ima v svojih rokah 30% vsega japonskega premoga, 65% železne rude, 60% papirne industrije, 40% sladkorne industrije, 60% industrije umetne svile in 80% japonske produkcije nafte. Tvrdka Mitsui ima ogromne toplotne centrale, kemične tovarne, hidroelektrične centrale, cestne železnice, številne trgovske hiše, tvornice čokolade itd. 20% vsega japon-

skega izvoza gre preko koncerna Mitsui, s 15% pa je Mitsui udeležen na celotnem japonskem uvozu. Letni dobiček koncerna znaša okrog 100 milijonov jenov, osebno premoženje barona Katsiraemona Mitsui cenijo na 500 milj. jenov.

S prvenstvom družine Mitsui tekmuje družina Iwasaki, ki je lastnica koncerna Iitsubisi. Ta koncern kontrolira kapital 2 milijard jenov. Družina Iwasaki je že koncem 19. stoletja razpolagala z zelo vplivnimi znanstvi v najvišjih krogih vladavine in je dobila zaradi tega v roke vse vladne ladjedelnice in državno plovitbo. S tem je Iwasaki postal kralj japonske trgovske flote z nad 4 milijoni ton. H koncernu Mitsubisi spadajo tovarne lokomotiv in vagonov, mnoge elektrotehnične tovarne in nekatere ladjedelnice.

Poleg tega je Mitsubisi lastnik največjih kemičnih tovarn in toplotne ter ima monopol vseh rudnikov, železa in ostalih rud v Koreji. Temu koncernu pripada vsa mlada japonska aeronavtična industrija.

Tretji japonski Rockefeller je Yasuda, lastnik 14 velebank, 14 zavarovalnic in dejanski lastnik nekaj desetih veletrgovskih in veleindustrijskih podjetij. Bankir Yasuda je postal pred kratkim lastnik tudi velikega industrijskega koncerna Asako, ki ima v rokah 80% industrije cementa na Japonskem in razpolaga z nekaterimi največjimi ladjedelnicami. Politični in

Litopon „TITANIK“

originalno 30odstotno blago, odporno proti svetlobi, v vseh lastnostih popolnoma odgovarjajoče najboljšim svetovnim tujim izdelkom (nizozemskim in nemškim)

Cinkovo belilo „BRILJANT“

vseh vrst: zlat, srebrn, bel, zelen, rdeč in siv pečat, priznan doma in v tujini že celo vrsto let kot prvovrsten domač proizvod, ki je v vsem enak, tudi najboljšim tujim izdelkom

Dobi se v vseh trgovinah za barve po vsej Jugoslaviji!